

העולם הזה

כמאיון לפי:
ילדים על
הגבול

המחיר
100
פרוטה

20.4.1951 / ערב פסח תשי"א / שנה 14 / גמ. 703

השבועון המצויר
לאינפורמציה

העורך: אורי אבנרי

עורך משנה: שלום כהן

עורך גרפיקה: דן יוני, אהן

צלם המערכת: מקסים סלומון

חברי המערכת: דב ציתן, מיכאל אלמן, יחיאל בן-נר, נירית לביא, רמאל סלע, איחמר עילם, יעקב צילי

עורך הסגנון: יעקב אשמן

סופרי-חוג: הוגרד גררון, מנסי גייקובס, דנת יוני, אהן דומניץ, סלים מצנור

השבועון המצויץ לאינפורמציה

המערכת והמנהלה: רח' לילינבלום 12, תל-אביב 66785 ת.ד. 136, טלפון (ושני) 66785

2/12/72

נבואה?

כיצד הצליח העולם הזה, שהופיע 24 שעות אחרי פיטוריו של מאק'ארתור, לפרסם עוד באותו גיליון את גיתוח הסיבות לפיטוריו, במאמר גדול של 3 עמודים? האם היה זה מזל או תכנון?

יצחק רוזני, ירושלים. מן הראוי, שהקורא רוזני ירחוש אמון רב יותר להעולם הזה. פיטוריו הסרובים של מאק'ארתור היו מחויבים ע"י המציאות, וכל פרשן מדיני, הבקי במקצועו, יכול היה להתכונן לקראתם בעוד מועד.

ברכה להעולם הזה. בגיליון (702) שהופיע ב-12.4 כבר נדפס מאמר על פיטורי מאק'ארתור. טיים האמריקאי, שהופיע ב-16.4, לא הספיק להגיב על המאמר אף במלה אחת.

דליה רביב, חיפה. תודה. קוראים רבים שמים לב כשהעולם הזה מפרסם ידיעה, אחרי שכבר זכתה לטיפול בטיים, אך מתעלמים מן המקרים הרבים כשהמצב הפוך.

ח. נ. מ. בתור בחור צעיר אני מודה לכם על מלחמתכם למען הקמת בתי סובלנות, כפי שהנכם קוראים לזה בישראל. ח.נ.מ. הוא חומר נפץ מרסק, כפי שציינתם; להצתי, לא ירסק ח.נ.מ. מאימה. להיפך.

א. ו. חיפה. צר לנו לאכזב את הקורא א. ו. העולם הזה לא לחם בעד בתי סובלנות ולא נגדם — הוא מסר רק אינפורמציה על דעת ח.נ.מ.

ספורט פראי

סקירתכם האחרונה על משחק מכבי ביתר גרמה התמרמרות רבה בקרב חובבי הספורט האוביקטיביים. הופתענו לקרוא דוקה בעתונכם הבלתי תלוי, שאנשי ביתר "קנו להם שם במשחקם הפראי".

משה גודלשטיין, בית הכרם. עלילה שפלה וודונית. אות קלון הוא לשבועון מתקדם, המתיימר להיות בלתי תלוי, לאכסן בין כתליו עורך מדה, המסלף במידה כל כך גסה את האמת, גורם להוצאת לעז על קבוצת כדורגל, שמשחקה היה תמיד יגם יהיה "פיר — פליי". אוביקטיביות אין פרושה לשבח את ביתר, כשאין לכך הצדקה. קשה היה להגדיר את המשחק, שגרם לתגרת המונים, כמשחק עדין.

המאמר על ביתר: 100% סוף סוף נתון אחד, שאינו מפחד לומר את האמת על הפראות המשתלטת בספורט שלנו. צלמכם, שלא פחד, ראוי למסורת אצל יותר מאשר הבריונים, שניסו להרביץ לו מכות. ד"ר אליגור, תל אביב

הצלם הוא במקרה מאנשי הפ.מ. של ההגנה. השער האלמוני

בשער (העולם הזה 696) הופיעה תמונה של בחורה, שנשלחה אליכם בעילום שם. לפני 7 שנים, בערך, הייתי תקופת מה באוסטרליה, שם ראית להקת קרקס גודה, שהציגה בין השאר תרגילי אקרובטיקה. אחת המשתתפות בהרגלים היתה בחורה, שאת תצלומה אני מוצא בגיליונם הנייל. ד"ר אורי צוקרמן, גדרה. גיליתי סוף סוף מי השער: בחורה שנבחרה כמלכת יופי של רובע מונמרט בפאריס.

גוסטאב עדין, תל אביב. השער הוא בחורה, שהכרתי בחטיבת הנגב. היא היתה חובשת וכל הבחורים השתגעו אחריה. ניסיתי למצוא אותה אחרי המלחמה, אבל לא הצלחתי. שמה, בחטיבה, מיה.

יוסקה גרודין, תל אביב. צודק. הקורא עדין.

תורת האומה

התפלאתי לקרוא בעתון כשלכם, של חיילים משוחררים, את המאמר "קמצן משלם" תחת הכותרת "תורת-האומה" (העולם הזה 701).

אות הקוממיות בא לא כ"תורת האומה", אלא כאות וסימן לכל אלה, ששרתו בצ.ה.ל. בתקופת הקרבות, בכל תפקיד שהוא; אם כאפסנאי או כפקיד מחמם כסאות, או כעב-

ראיתי כמו עיני

הנשמה

ביום אחד נקרא גודווי לשרות בעתודות. כשהופיעו האנשים ב" מגרש, התברר שיצטרכו לעבור קודם בדיקות רפואיות כלליות.

אחרי כפיפות ברכים (עשר פעמים), נקישות בחזה, בדיקת הפלספוט, השניים, העיניים וכן הלאה, הגיע תור הבדיקה המיוחדת: שימוף ריאות. החברית העיפיש חיכו בסבלנות. הכל דפק, קבוצות של שלשה שלשה

נכנסו לחדר הסייף קוף האפל, ששררה בו אפלה קרירה ודממה עמוקה. מדי פעם בפעם הופרעה הדממה בקול הר"י פא: "לנשום", וזו ימינהו" "התקרב" בהגיע תורי הכריז הרופא: "לנשום עמוק" — וכעבור זמן מה "להריץ את כל הנשמה!"

הקורא אהרן מוסקוביץ, יפו, המיר שבה הגרמנית, וזכה בפרס של 1 ל"י.

בר חזית, כי לולא אותו אפסנאי או הפקיד מחמם הכסא, איני יודע, אם אפשר היה לבצע את אשר בוצע ע"י צ.ה.ל.

יודע אני הרבה חיילים, שאינם מקבלים את "תורת האומה", כי הלכו למלא את תפקידם לא על מנת לקבל פרס או תודה. התודה היא מדינת ישראל עצמאית.

שלמה שפירמן, צ.ה.ל.

לא יתכן להשוות 4 חדשי לחימה בתר אינו המיוחדים, ל" 4 חדשי שרות במחנה עורף או ביפו.

קיים תקדים של אות מיוחד לחיילים קרביים גם בצבאות אחרים. למה יגרע חלקו של הלוחם העברי? האם הוא לוחם פחות מעולה?

יש לטען בלב העם והנוער, מחדש, את גאות החייל הלוחם, את הכבוד הגדול להיות לוחם, כבימים עברו. נתינת אות לחימה שווה ללוחם, שלא הריח את סביבת שדה הקרב, אינה מגלה כוונה כזאת.

ע. רוזנברג, תל אביב.

זוהי סטירת לחי לכל חייל לוחם. משה מוסאף, ירושלים.

המסקנה היחידה הנובעת מכל העסק: במלחמה הבאה נהיה טבחיים, נאסוף חזה מלא אותות גבורה.

חיימקה קוגל, חיפה.

סוף סוף ניצח בית רומנו. בשורה ארוכה יעמדו גבורי פרקר 51 לקבלת אותות

הגבורה. הגבורים האחרים אינם יכולים להופיע: הם שוכבים בנחלת-יצחק.

שלום רוזנברג, תל אביב.

הכתובת: ת"א לילנבלום 12, טל. 66785 / העורך האחראי: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושולום כהן / דפוס מ. שהם, טלפון 2239 / הפצה פלס בע"מ.

האנשים החדשים על האדמה העתיקה!

מכתבים את המערכת. זוגמה בולסת: ענין אות הקוממיות. שעורך את ריגום של חיילים קרביים רבים (ראה מכתבים).

כשנסתיימה פעולת משרד השיקום, לפני שבועות אחרים, פנו חיילים רבים בבקשה אל העולם הזה לחקור אובייקטיבית, אם אמנם שוקמו כל החיילים. המערכת החליטה לגשת לדבר בצורה, שבטיחה אובייקטיביות מוחלטת בבחירת החיילים שייחקרו.

להלן עמוד, שהופיע בטובט הזה לפני 3 שנים בדיוק, בימי הקרב החיילים המצולמים בעמוד זה מתבקשים להתקשר עם המערכת, כדי שתהיה אפשרות לבדוק את מצב שיקומם, וגם הקוראים, היוזעים פרטים על מקום הימצאם. מתבקשים להעביר למערכת בגילוי עקבותיהם.

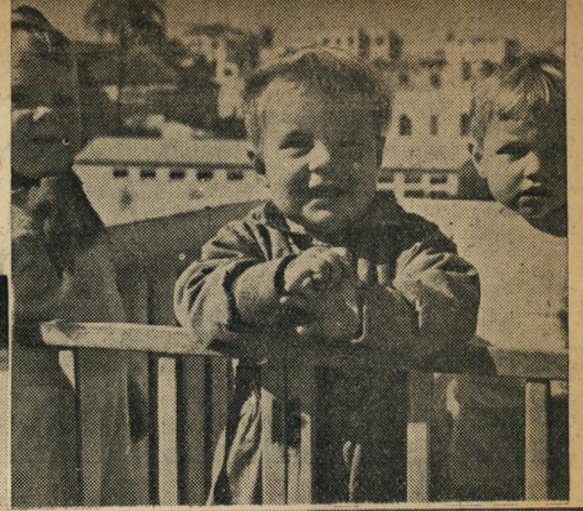
ה ש ע ר

לפני כמה שבועות נתקבל מכתב במערכת, שאליה היתה מצורפת תמונת רוקנית בשעת ריקוד בלט. הבחורה הציעה את עצמה לשער העולם הזה וטענה, כי היא סוליסטית אצל אלישבע מוגה. במערכת הייכו — היות ועדיין לא שרענו על הסוליסטית הזו, אבל לשם הנימוס הוזמנה הגברת הצעירה למערכת לצילום נוסף.

חברי המערכת הופתעו לראות לא גברת צעירה, כי אם ילדונת צעירה, בת 15. בלי איפור נראתה ילדותית וצעירה. פזית שמה, בת 15, ילידת תל-אביב. היא לומדת בגימנסיה שלוחה. "אלמד רק עו המחלקה השישית, אחר כך עלי לעזוב, מחוסר אמצעים". אבל נראה, כי פזית אינה מצטערת יותר מדי. היא חולמת על ריקוד ומשחק דרמטי בקולנוע, כך שבין כה וכה יהיה לה פנאי לעכוכ באמצעות, שהיא אוהבת כל כך. היא גאה מאוד, שכבר השתתפה בשני סרטים מקוריים: ששה שיצאו וסרט ריקוד קצר — על רקע ספרדי, הכל מעשי ידי חוג חובבי ההסרטה.

לשאלה מה היא אוהבת ביותר, ענתה בשטף: משחק, ריקוד, שחיה. אקרובטיקת מים, ציור, כתיבה, וכל מיני עבודות יד. זה הכל. וזה הכל.

ילדים על הגבול

היתה זאת התמונה הראשונה של מלחמה: המון ערבי פרוץ התפרץ משער יפו למרכז המסחרי, שדה, הצית, החריב, צלמים וריים הסריטו בקדחתנות את ההמון, שרקד מסביב לערמת הסחורות הבעורות; השוטרים הבריטיים עמדו מן הצד, חייכו.

להבות המרכז המסחרי הפכו, באותו יום, סמל בעיני הילדים שוב. הם סימלו את הגבול, אליו הוועק הנוער, שעליו נקרא ללחום.

ימים רבים נשאר המרכז המסחרי בידי הערבים. הקו העברי הגיע רק עד בווינגראד, המוקפת גדר-תיל. בקולנוע רקס ישבו הערבים, החנויות החרבות של המרכז המסחרי היו עמוק בעורף הערבי. זה הפכו שדה אמונים לקרבות רחוב. מתנדבים עיראקים ולגינורים קפצו מחנות שרופה אחת למשנה, חבלנים מתאמנים מוטטו קירות, פרצו חורים מבית לבית. בתום האמון נים דמה המרכז לבנייני הירושמה ונאגאסקאי.

שטח הפקר. האמונים לא עזרו בהרבה לערבים. לעומת זאת, הרבו להועיל לכוחות העבריים. כשהתפרצו, סוף-סוף, אל המרכז המסחרי, עברו האנשים בעד החורים שבקירות מחנות לחנות, מבית לבית. המרכז נכבש. הקו הערבי נזרק חזרה אל חומות העיר העתיקה. הקו העברי הגיע עד בית טאנוס הגדול, המשקיף אל שער יפו. בין שני הקוים נשאר שטח-הפקר של מאה ועשרים צעד, ובו מספר בתים קטנים, שאף צד לא הספיק לפוצצם בעוד מועד.

המלחמה הפכה מלחמת-עמדות משעממת. בבית-טאנוס נשאר יחידות, ללא מעשה. מפעם לפעם פגע בבית פנו ערבי מן העיר העתיקה, נקב את הקירות, התקרה, הרצפות. מוטות בסוץ נמעכו, נתלו כענפי-עצים אחרי סערה. החיילים המשוך עממים, בני תריסר ארצית, ליכלכו. את הקירות בכהובות ובשמות בתריסר שפות. הריצפה המנוקבת של קומת-הקרקע הפכה בית-כסא ציבורי.

4 מיטות, 12 איש. כשנגמרה המלחמה, לא חזרו החיים במרכז המסחרי למסלולם. לאיש לא היה רצון לחזור אל הבתים החרבים, אל החנויות הנפיצות, אשר באף אחת מהן לא נשארה תקרה. מלבד מוסך של חיילים משוחררים ונשאר המרכז ריק מאדם.

אולם במדינה זו, הסוגות מאות אלפי עולים, לא יתכן חלל ריק. במחנות-עולים, במעברות, נדחס עם הדש, שלח את מרגליו לכל כנפי הארץ, כבימי משה ויהושע. מרגלים אלה חזרו והודיעו: ישנה שכונה ריקה, מפוצצת, מלוכלכת. היא טובה ממחנה-העולים.

לפני חצי שנה החלה הפלישה. משפחות משפחות של עולים מעיראק ירדו על המרכז, תפסו את המבנים החרבים. גם הן לא יכלו לגור בחנויות הפתוחות. אולם מאחורי כל חזית מפוצצת היה מחסן זעיר, מכוסה, שלא פוצץ. בכל מחסן כזה, שגודלו כגודל חדר-אמבטיה בינוני, השתכנה משפחה. הריהוט: שורה של 5-4 מיטות, ללא רווחים ביניהן, עליהן ישנים 12 או 15 בני המשפחה, ארגז המשמש שולחן, קערה גדולה לביישול ולכביסה.

המאשרים ביותר פלשו לבית טאנוס. בקומה השניה של הבית שורה של חדרים, ללא דלתות, ללא חלונות. בכל חדר 4 מיטות שהושמו יחד כמיטה אחת, עליהן שוכבים 10, 12, 15 איש, כולל נערים ונערות, בחורים ובהורות, ומינוקות. מלבדן: שולחן שהיה פעם ארגז, פרימוס, קימקום. מלבדם: לא כלום.

ציאה וגדר-תיל. בקומה התחתונה, מתחת למוטות הבטון המפוצצים המשתלשלים מן התקרה, על רצפת-הבטון הנקובה, שאפשר ליפול דרכה לעומק של 4-5 מטרים, בין ערימות הצואה המסריחות, ליד גדר-תיל של הגבול, משחקים הילדים.

א. א. א. א.

צילום: דויד רובינגר

מתחת לגושי בטון מפוצצים משחקים להם שלושה ילדים. מלוכלכים. קרוטי-בגדים. אוזני מזר רעב. לפני 4 חדשים באו מעיראק. למוקדת חדשה. עתה הם נמצאים בין שני גבולות. ממזרח, מרחק צעדים מעטים, מתוהות גדר-התיל של הגבול המדיני. שם מוקדת חומת העיר העתיקה. דרך שער יפו (בתמונה משמאל) נראים הבתים הראשונים של העיר הערבית. ליד חומת-המחסום עומד חייל הלגיון, הכיבש כפיה אדומה. בידיו הרובה. אם יעברו התינוקות את הגדר, אם יצעדו צעדים אחדים לכיוון זה - יירו.

ממערב, מרחק צעדים מעטים, נמצא הנבול השני. אכזרי יותר, אך בלתי-נראה. הנבול של "הישוב הוותיק". שם, מעבר לגבול זה, שוקקים החיים ברחוב הנסיכה מרי, מלאות החנויות, טסים הקרייזרים. שם יושבים ילדים אחרים. לכושים יפה. ניזונים יפה. האמה רודפת אחריהם, כשברכה כוס הלחן. הגנת מלמדת אותם "עונה, עונה, עונה..."

אין ילדים אלה של שכונת המרכז המסחרי דומים למודי עות'התעמולה של קרן-היסוד (מימין). אין הם דומים למודעות תעמולה בכלל.
 בסטאטיסטיקה הם מופיעים במדור: עולים שנקלטו. שהרי עזבו את מתנות-העולים, שהרי חיים הם בעיר.
 אלא שהחיים שונים מן הסטאטיסטיקה. החיים אומרים: ילדים אלה לא נקלטו. הם מתגללים ברפשי, חיים בשטח הפקר — מעשי ונפשי.
 תמונות אלה מצטרפות לכתב אשמה, קל לגולל אשמה זו על אחרים — על הכנסת, על הממשלה, על הסוכנות, אולם על ספסל הנאשמים יושב האדם המודעוץ למראה התמונות: האזרח הפשוט. עליו רובצת האחריות.

זוהמה בשפע: שמחה, בת שנתים, 6 חדשים בארץ, אבא מחוטר עבודה. יש לה פינה משלה: מטרים מעטים מגדו, תחיל הדוקיני המטמן שטח הפקר ב'ן ישראל והירדן.

גן ילדים לכל: כאן אין לומדים עברית, גם לא שירים. כאן לומדים רק להתרוצץ על הארץ, לשחק בשברי אבנים וחוטים שנשארו מימי הקרבות שהפכו את המרכז המסחרי לעי חרבות גדול.

היגדה והצעצוע: רחל, בת 3, 4 חדשים בארץ. גרה בחדר עם 9 אחים ואחיות.
מרחוק: הישוב הוותיק, גן-העדן
מקרוב: חנויות מפוצצות, מקלט עולים.

חינוך חובה: החוק לא הגיע אליהם, כי איש לא התענין בהם. יתכן והעולם התחתון יתענין.
השיכון: פינה באולם שרוף, מפוצץ. התעסקה: סילוק החורבות והצואה

ישראל הוא ילדי-עולה. לעומת כל ילד חמוד ומפונק שנולד בארץ, כילד שמימיו, ישנו ילד אחר המתגולל בסרחון בשכונה חרבה, בכפר נטיש, במחנה-עולים. יכול הישוב הוותיק, שהביא ילדים אלה ארצה, למשוך בכתפיו באדישות, לאמר שידאגו העולים לעצמם. אולם משיכה זו בכתפים מסוכנת מאד, כשהמדובר בילדים. ילדים אלה יגדלו, יהיו אורחים; הם יהיו את מחצית האוכלוסיה של מחר, אולי את רובה. אם יהיו מחונכים או בלתי-מחונכים, בריאים או אכולי מחלות, חברתיים או אויבי-החברה -- כל אלה יקבעו את דמות המדינה, את דמות האדם העברי -- מחר.

חיידקים בשפע: הרופאים קבעו -- בכל לימך מים, כך וכך מליון חיידקים. אך אם לא ישאבו מים מן הבור הפתוח -- מה ישתו? במה יתרחצו? נער זה, שעלה מבגדאד, זוכר חיים טובים. הוא לא מתזכר שבא. אך הוא, קיוה שיבוא מארץ פראית לארץ תרבותית, ארץ-אחיט. בלוקמה מצא -- שני מטרים מרובעים במרכז המסחרי

מי ישגיח? אסתר מצאה לה צעצוע: סכין חלודה, זכר מתושביו הקודמים של המרכז. אוצרות כאלה אינם חסרים. אפשר למצוא עוד מזכרות כאלה. רימונים, מוקשים

ככי בלב תינוק: ככל ילדה היא מבקשת אהבה. לא יותר אך גם לא פחות. הגמול: 120 צעד לחומת העיר העתיקה, ללגוונריים השמחים לירות.

הילד והפצעים: בזוהמה אין מקום להיגיינה. דוד, בן ח'צ, אינו יודע מהי

משקה-בית: בישול בזוהמה.

המשפחה: תריסר בחדר אחד.

העם

סופו של עקשו

כשנודע לעם כי ארנסט בחין מת, עלי בו זכרונות נשכחים מימים לא רחוקים ביותר. האיש, שפעמיים ניסו להתנקש בחייו ושמת, בכל זאת, מות טבעי אחרי שפרש מתפקידו, הטביע את חותמו יותר מכל אדם אחר על יצירת המדינה.

בתמונה נזכר האזרח שרק לפני 4 שנים היו רוב מנהיגי המדינה של היום מולכנים להסתפק ב-100.000 אשורות כניסה לפלשתינה, שרק עקשנותו הבלתי-ירגילה של האיש, שזוהה מנעה משרה זו — וע"י זאת איפשר את הקמת המדינה.

אותה שעה נמוגה התקפה לחיסול מהיר של הסכסוך בחוליה. כששתי הממשלות מאשימות זו את זו בפרובוקציה לצרכי בחירות פזימיות, הועבר הסכסוך לבמה הבינלאומית העליונה.

התופעה המעציבה: מפי סופרי-החוץ הישראליים נתקבל הרושם שמדינת ישראל שוב טעתה בהערכת דעת הקהל הבינלאומית, יצרה הלך-רוח פרו-ערבי גם באו"ם.

לאורה הפשוט הזכיר הדבר עובדה אחת, היסודית במדינה: השנאה ההדדית של העמים במרחב לא פחתה, סיכוי השלום קלושים כיום לא פחות מאשר בכל עת אחרת מאז פרוץ מלחמת-העצמאות.

הכנסת

שני מיליון חלים

כמעט ששה חודשים (לדייק: חסר ארבע ימים) אחר פתיחתו של החלק הראשון של המושב השלישי, נתפורה הכנסת לחופשת הפסח שלה, שחודשים וחצי לא-חריה יעמדו בצל יום הבחירות.

במשך 178 יום אלה ריכזה הכנסת, במידה שריכזה את תשומת לב המדינה בענייני משק, בטחון וחוץ, והבהירה את אי יכולת המדינה לעמוד מבלי התקשרות ברורה עם המערב, ובמיוחד: ארצות הברית של אמריקה.

אותם ימים נוכחו למעלה מעשרים אלף אזרחים ב-72 ישיבות המליאה, הקשיבו ל-שני מיליון מלים, שנבעו מפיות הח"כים (כמספר המלים בעשרים ספרים בעלי ארבע מאות עמודים כל אחד), שחוקקו 45 חוקים חדשים (רובם הגדול כלכליים), הציפו 68 הצעות לסדר היום ושמועו את התשובות ל-168 שאילמות.

שני הימים החדשים

אחר שלא פתח את פיו בכנסת, מלבד לקריאת ביניים אחת, שלא הובנה כל צד-כה, ונעדר משיבות הכנסת בחלקן הגדול של השנתיים האחרונות, הגיעה הקריירה הפרלמנטרית של איש סיעה ב', יצחק טבני קין העין-חרודי, לקיצה.

שלושה חודשים לפני תום תקופת כהונת הכנסת הנוכחית, הושבעו דב ליבשיץ, איש התכנון הפוליטי במרכז מפ"ם, זמנחם הר צון, איש עזרת המזרח, כח"כים שיתפשו את מקומם של טבנקין ודב בר גיר, איש השומר הצעיר וחבר קיבוץ עין החורש, השווה בשליחות בדרום אמריקה. הכוונה הגלויה: גיוס מספר גדול ככל האפשר של ח"כים מפ"מיים פעילים בידי-הם, בשעות הצבעה, לחלקו השני של המר שב האחרון של הכנסת הראשונה.

הבחירות

היכון רוצו!

כאשר יצאו עשרות הח"כים מאולם המליאה בשעה עשר בערב, היה ברור לעשרים מהם, לפחות, שבעוד ארבעה חודשים שוב לא יהיו ח"כים. הסיבה: חמש עשרה דקות לפני כן אישרה הכנסת את חוק הבחירות לכנסת השנייה, 27 יום אחר התי פטרות ממשלת בן-גוריון, שנסתכסה עם שותפיה לקואליציה: הותיים.

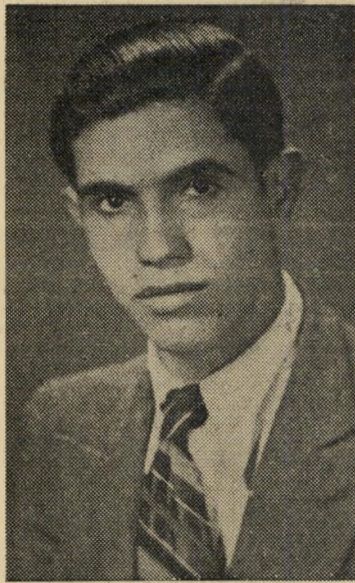
בעוד מאה יום, בשלושים יולי, יבחרו לסחוט 750 אלף תושבים (שהם כש" מונים אחוז ממספר בעלי זכות הבחירה, מידת השתתפות מקובלת בבחירות ישראליות) באוסף ח"כים חדשים, מתוך קהל המפלגות הבטוחות בכוחן לרכו, בהתאם

לתנאי המינימום של אחוז אחד לייצוג בכנסת, 8000 קולות לפחות.

יום החמישי הארוך: ועדת החוקה ישבה ביום הרביעי מבוקר ועד חצות, זיכ"תה את חבריה בהפסקה בת תשעים דקות נוספות צהרים וערב, ליטשה, סופית, את הרבות של ההסתייגויות.

לבסוף, ביום החמישי, נהכנסה המליאה, ישבה עשר שעות, שמעה את ההסתייגויות למיניהן, הצביעה, דחתה, קיבלה.

יחד עם נאומי פרידה, כשל הלל קוק שהציע, לטובת המדינה, הקמתם של שני בתי מחוקקים: בית נבחרים בן 90 חברים ובית עליון בן 30; בחירות איזוריות וריסון כוחן של המפלגות הכלל ארציות וריסון של שלמה לביא, איש מפא"י מעין חרוז, לצמצם את מספר הח"כים ל-17.

יעקב עזרא, נפל בקרב

הבן לא ערק

התרכזה בשלוש בעיות יסוד: מספר הח"כים, אחוז המינימום ושיטת הבחירות.

יום הדין הגדול: ברוב מפתיע (60:35) שונתה החלטת ועדת החוקה, שהגדילה את מספר הח"כים ל-151, והוחזרה ל-120. כן שונתה החלטה לחייב רוב שני שלישים בכנסת השנייה לשינוי שיטת הבחירות, דבר שיקל על מפא"י, התוכנית לבחירות איזוריות, כדי להגיע לרוב יציב להעביר את הצעת השינוי בהודמנות הראשונה במושב הכנסת החדשה.

לבסוף אושר הסעיף המשוגה, המגביל את השתתפות נציגי המפלגות בכנסת, רק אלה מביניהם, שזכו באחוז מכלל הקולות, רשאיות לשלוח את נציגיהן לכנסת. שאל איש מק"י: מדוע להגביל לאחוז אחד, מחר יגבילו בחמשה אחוזים, בעשרים וחמשה.

החוק איש הפועל המזרחי אחריו: כל מפלגה גדולה היתה בצעירותה קטנה, מעוטת קולות. אך כאשר נסתיימה הישיבה, והח"כים התעתדו לצאת לפגרת הפסח בת החודש, ידעו המפלגות והעם, כי ניתן האות; עלי-הן להתחיל בריצה אחר קולות הבוחרים, שיקבעו ביום הדין הגדול, מי ישב בארבע שורות הספסלים, המסודרות בחצי גורן, כבניין שברחוב המלך ג'ורג', ויעצב את גורל העם.

המשלה

דבר עם קפלו!

שר האוצר אליעזר קפלן ישב בכורסתו הרכה, במשרדו, שטוף בעיון בניירות של פניו צילצול חד של הסלפון הסריע את הדומיה.

מדברת לונדון, השגרירות הישראלית. מר א. רוצה לסיים עסק זה וזה. הוא קובע שראה אותך בקריה בתל-אביב. אליעזר קפלן קימט את מצחו, השתדל להעלות בזכרונו את דמות המעונין. צליל השם לא היה זר לו. הוא לא יכול להכיר חיש.

"יתכן מאד", ענה לבסוף, "הרבה אני שים ראיתי".

"הלקוח טוען, שדיבר בענין זה גם עם דוליק (דוד הורוביץ)".

"יתכן מאד" שלחותרו הנה!" הלקוח הגיע לתל-אביב, כנראה, על חש-בון המדינה. אליעזר קפלן כיוון אותו ל-דוליק.

בראות דוד הורוביץ את הלקוח, רתח כולו. "הרי סירבתי לך בהחלט, איך יכולת, אדוני, להסתמך עלי בלונדון!"

פני האורח לא זענו. "לא אמרתי בלונדון שנענית לבקשתי. אמרתי שדיברתי איתך".

הדלת נפתחה, נכנס אליעזר קפלן. שר האוצר נעץ את עיניו ביושב והפליט: "כמדומני שאני רואה אותך בפעם הראשונה בחיי; איך הסתמכת עלי בשגרירות הלונדונית?"

"אני לא אמרתי, שראית אותי, רק קבעתי שראיתי אותך, ואכן ראיתי אותך, כש" יצאת מן המשרד ונכנסת למכונית שלך...". איך סידר מר א. את ענייני לא נתברר. אבל ידוע ששר האוצר דרש מהממשלה, לשלוח חוזר לכל צירויות ישראל בעולם, שלא יתחשבו בכל המלצה שהיא, אם אין היא נושאת אישור מהקריה עם חותמת הממשלה עליו.

חקלאות

האיב המשותף

בחדר שקט ביפו, בבית ערבי לשעבר, הקימה הממשלה מטה למלחמה חמית. לרשותו העמידה אוירונים, כלי רכב, חיי לים, שוטרים ואם יהיה צורך, ניתנה הרשות לגייס את כל בני הנוער במספר הדרוש. בראש המטה לא הועמד חייל, אלא איש מדע ותיק — ד"ר פלג.

ככל משה סדיר, רשמו הד"ר פלג ור עוזריו את תנועות האיב, על פני המר-חקים הגדולים, המשתרעים בין האיב ור הארץ. הם חילקו כרוזי הסברה, המפרטים את הפעולות, שיש לנקוט בהן במקרה, שהאיב הנורא — הארבה — יפלוש. ברנע שנראית להקת ארבה, על האזרח להיידע מיד לתחנת המשטרה הקרובה ביותר, או לממונים על המלחמה בארבה. האנשים, ששמעו מפי ותיקים על השמות, שעשה הארבה בשתי פלישות קודמות לארץ, שמעו גם על מחסנים גדולים של סוכין וחומרים חמימים, שיפזרו על פני הארץ.

כאשר הגיע הפולש לעבר-הירדן, עלתה המתחיות. ממשלת הירדן הכריזה על גיוס כללי של כל הצעירים, אך האמצעים שהיו בידיה לא הספיקו לביצוע העבודה הדרור שה. חלק מתקציב הירדן למלחמה זו בא מתרומה של 3 מיליון לירות, שניתנה

לו להתלוצץ, כי הארבה מהסט לפלוש ל-ישראל, פן יאכלוהו התושבים הרעבים ל-שר.

עד אשר, השבוע עלה שוב הארבה על הפרק. הפעם היה מדובר באמצעים למלחמה בחיות רחוקה יותר: איראן. שם פלשו מאות מיליונים החסילים, הפכו מט-עים נרחבים לשממות חשופות. האמרי-קאים, המארגנים את המלחמה בארבה ב-איראן, פנו לממשלת ישראל בשאלה, אם היא מוכנה לעזור להם במלחמה בארץ. המשותף לכל המרחב. התשובה היתה חיובית: הממשלה, יחד עם המועדון לתעוררה, תעמיד לרשות האמריקאים את האוירונים הקטנים, שנודעו לאותה מטרה בארץ. יום אחרי זה, קיבלה הממשלה הודעה שניה: תודה רבה, אבל אין צורך. מפני שעירק סרבה, כנראה, שאוירונים אמריק-איים הנושאים בבטנם אוירונים ישראליים קלים יעברו מעל שמי עירק.

תודת האומה

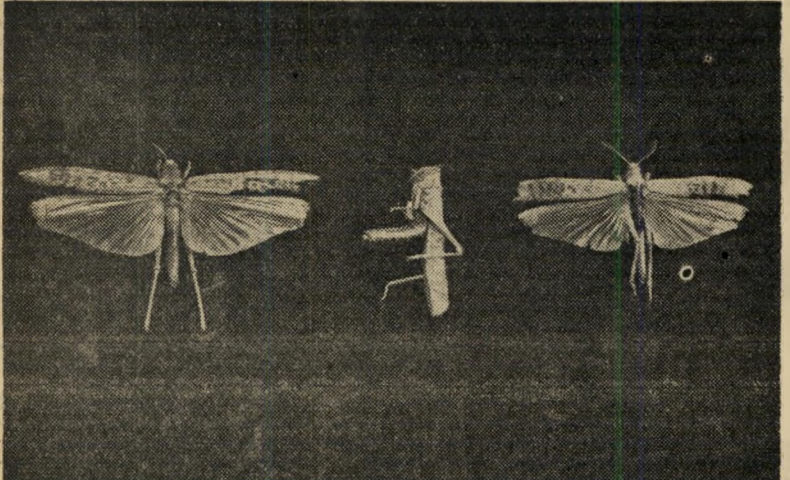
החי המת

זעקה מרה פרצה מדירת מול עזרא, ברחוב נווה, שבעיר התחתית בחיפה. "הנגו מצטערם להודיעך, כי יעקב בנך נפל בקרב", נאמר בהודעה מטעם קצין העיר בחיפה, שנמסרה במאי 1948 לאם המתפחת בבכי. יעקב, בן ה-18, שסיים את תקופת שרותו כפקיד מתחיל בבנק אפ"ק בחיפה, התגייס לצבא, חודש אחרי גיוסו נפל בקרבות יד מרדכי.

אחרי שבועיים קבלה האם השכולה מכתב נתחומין מאת מפקד הפלוגה, רב סרן משה נצר; וכן את קלף התנחומים בחתימת שר הבחון. באוקטובר 1948, בעת שחרור יד מרדכי, נערכה קבורת החללים, שנפלו בקרב על הנקודה. ביניהם יקבר גם יעקב עזרא. לאם, שביקרה מאז 7 פעמים את קבר בנה, נמסר שעון יד, שנמצא בין בגדיו; ליד קברו הוצב לוח זכרון עם ציון שמו.

משרד הבטחון אישר לאם תגמולין חדשים בסך 22 ל"י, שקיבלתם עד סוף יוני 1950. אולם כאשר באה מול עזרא לאגף השקוב, בחיפה על מנת לקבל את תמיכת חודש יולי, קידמה פקיד נועם ואמר: מה פתאם לשלם לך תגמולין — הרי הבן שלך חי! תחילה סברה האם השכולה, כי אין הפקיד אלא חומד לצון, אולם לאחר ימים מספר התברר לה, כי הענין רציני מאד. נודע למשרד הבטחון, כי יש בן (שני) למול עזרא בסוריה, ונעזר החשד, שגם יעקב הצטרף אליו.

פקידו משרד הבטחון הסבירו לאם, כי

חסידי הארבה הפולש לא פלש

נמצאות בדיהם ידיעות שבנה חי וערק מן הצבא. אולם שעה שהאם המזועזעת התחננה, כי יגלו לה את מקום הימצאו — ענו לה: "לכי חפשי אותו בעצמך!" אם המת-החי המעלפ.

האם השכולה התרוצצה ממשרד למש-רד בחיפושים אחרי עקבות בנה; אך הדלתות נעולות, פקיד אחד משלהה לחברי, וזה מראה לה את הפתח.

ביום אחד הודיעה האם, כי סימן מובהק בידה לזיהוי גופת בנה; בגלל צעיר שבר

לארצות ערב ע"י בריטניה למטרה זו. נש-לחו גם ב-1000 מכוניות משא, בגדר תוכ-נית מרשל, שחולקו למדינות הערביות לפ-עולה מרוכזת נגד הארבה. ישראל, לעומת זאת, חייבת לשלם בעצמה עבור כל הציווד הדרוש.

תודה רבה. עם נחיתת קבוצת חלוצי של מחנה הארבה באילת, היו אנשי משרד החקלאות מוכנים. הם שבו מספר רב של פולשים, והובילו אותם למעבדות לשם בדי-קה. אך כאשר לא בא אחרי קבוצה זו תגל המשוער, ירדה המתיחות. האנשים החי

שכל קבל כרטיס מזון של עובד קשה, שכל עובד בטוריה מקבלו, פנה בתלונה למשרד התלונות. התאריך היה, בשעה טובה ומוצי' לתת, 8.10.50.

הביאוגרפיה של המכתב: ב-9.12.50, כעבור חודשיים, הייתה התשובה כתובה ומוכנה. בזמן שהעט העצלן של משרד הת' לונות לא מילא את תפקידו, עמד בן-חורין כפוף על גבי הסוריה בעקשנות, לא הפסיק עבודתו. מזמן כתיבת התשובה עד משלוחה בדואר עברו — 64 יום. במכתב הוסבר ברוב אדיבות למר משה בן-חורין

בל, חובש כיפה וקרא: הוצא את הברוש הזה מכאן.

היה זה בוועידת אגודת ישראל בבני ברק באו חסידים (פלגו של שר הסעד) מקורבים וסתם אוהדים. באו עתונאים, ובא גם סיפרו של העתון המתחרה הקול, שיג' גרטן. חוצפה כזאת; עתוני השמאל — ניהא. אבל עתונאי מתחרה מאותו המתנה — לא ולא. לא העילו מחאתו של שינגרטן שהוצא בכוח.

נתגלגלה שיחה בין המקורבים: "מה ראה הרב לך, שנתן לו בכלל להיכנס?"

אריה לייכנדר, דוריס רציונסר, נישואים
הליגה הזדוזה, הנישואים נערכו

בעורת סעיפים רבים, כי פועל חקלאי אינו ברשימת מקבלי התוספות. חתמה גברת הנה אבן טוב.

בעקשנות אופיינית לעובד בטוריה פנה בן חורין לדי'ר פקר ממשרד העבודה. החל חיפוש אחרי טיוטת ההחלטות בדבר כרטיסי תוספת מזון. בכל המשרדים הממשלתיים בת"א ובקריה לא נמצאה טיוטה יקרת מציאות זו. רק באמצעות פרץ סלפטר, מהמרכז החקלאי, אישר הועד הפועל של ההסתדרות, כי פועל חקלאי, איש טוריה, זכאי לתוספת מזון. ואכן, בכרטיס הקודם היה רשום סוג העבודה: טוריה.

מכתב שני ממשרד התלונות מאשר את צדקת משה, אך מבקש מאתו להגיש בקשה בשנית ולציין את סוג עבודתו: טוריה. אך משה, עקשן הדואג לפרניציפ, מסרב לכי' טוב פעמיים. אומר משה: הטופס הרא' שון בסדר. הממשלה לא בסדר.

ד ת

הלוי והגרשה

אריה לייכנדר הגיע עם עלית הנוער מגרמניה. כדי להתגבר על מכשולים פור-מליים מסיימים, אומץ בזמנו על ידי מש' פחה ששמה כהן.

דוריס רציונסר הגיעה ארצה בעת מלחמת השחרור כמח"ל; הכירה את אריה והחליטה להתחתן. בהיותה נשואה בארה"ב, חזרה לאמריקה עם גמר הקרבות, השיגה את הגט, עלתה שוב לפני כשנתיים.

מכיוון ששם אריה היה כהן, התנגדה הרבנות לערוך את החתונה עם גרושה. אריה הסתבך יותר ויותר בטענותיו, כי זה אינו שמו האמיתי, וכשכל זאת לא הש' פיע על הרבנים טען, כי אינו בטוח אם אביו היה יהודי. וכאן התחילו הצרות הא' מיחיות: מרב לרב, לבידיקה, לבית הורים (אם אמנם נימול), הרבנות טענה, כי גט שניתן ע"י ידי רב רפורמיסטי באמריקה אינו שווה כלום. בחודש מאי 1950 פנו לרב הרצוג, שהכטיח לעין בדבר למרות "שזה לא ענינו". הוא לא השיב בכתב עד היום הזה.

לפני זמן מה, עם היוסדה של "הליגה נגד כפייה דתית", פנו למוסד חדש זה. אחרי שנפוצו שמעות, כי ח"כ זיבוטינסקי עומד להגיש שאלתה בענין זה בכנסת, וכי הליגה תזדוץ ותפעל למען הענין, החליט הוג' לפנות עוד פעם אחת לרבנות — והנה נעלמו כל הבעיות בין לילה. כהן או לא כהן, רב רפורמיסטי אי לא רפורמיסטי — טקס הנישואים נערך השבוע במשרדי ועד הקהילה בירושלים.

(המשך במדינה בעמוד 10)

טען הסופר, ששמעו אומר למחסן מרכזי (המצאת דב יוסף — אימת התאחדות בעלי התעשייה, שנלחמו במרירות ברעיון, שהמב' שלה תשוק את סחורות הסוחרים). קובע מר הולנדר: אכן אמר שהיצרנים יחויבו להחזיר לממשלה סחורות מוגזרות, אבל לא אל מחסן מרכזי.

הרמן הולנדר נאלץ להכחיש את שתי הטענות. שיחה פרטית, פנים אל פנים, עם סופר מעריב. היתה קלה יותר להכחשה, מאשר פרטי כל מדויק רשמי של מוסד מכובד. אבל היועץ המסחרי הוא מומחה כלכלי נכבד, שהוזמן ע"י הממשלה מארה"ב ויתכן מאד שמתשבותיו בשפה האנגלית אינן הולמות את לבושן התרגומי בעבריה. את סקירתו על המצב הכלכלי והכחשו' תיו מסר בכתב אחד מעוזריו.

באים ויוצאים

היהודי היה מוסלמי

כשנודע כי עומדת לבקר בארץ להקה כושית, דרום אמריקאית, גברה הסקרנות. אולם ברצע האחרון באה אפתעה: לא הורשה להקה לבוא לארץ. אנשי הסרופיקנה עמדו לבוא מאיטליה, אך משום מה לא קיבל המנהל שלהם את ויות הכניסה. מה אירע? לואי אדרה, יהודי די מיוצאי גרמניה ההיטלראית הוא מוס' למי. כך רצה. הוא בחר לו את הדת ה' מוסלמית עוד לפני 10 שנים, התאסלם בשעה שהתגורר באפריקה הצפונית (מקום שם הכיר, דרך אגב, את הפסנתרן לוואנה, שהתבודד בסביבה אקזוטית כדי — לא לצנון, ולחקור את רוחו של בטהובן...). הלהקה טילגרפה לאימפרסיו המקומי שלה, חברת פרנטוס, שהחלה להתעניין ב' דבר, מנהל פרנטוס, המכיר את לואי אד' רה, אץ למשטרה, והסביר, כי הוא מכיר את האיש ויודע, כי הוא אדם הביב ונחמד, יהודי ככל היהודים, מבין באמנות, מדבר גרמנית, אנגלית וצרפתית, "מה שכתוב ב' דרכון על דת — לא ידעתי", טען מנהל פרנטוס.

הדבר היה בדיון, בינתיים אחרה הלה-קה לבוא. אך ה"הפי אנד" לא איחר לבוא. לואי אדרה קיבל את הויה, וטרופיקנה הכושית הגיע עתה ביחד עם האימפרסיו היהודי-מוסלמי לתל אביב.

דרכי חיים

תלונה על תלונה

רבים מבין אורחי מדינת ישראל ודאי אינם יודעים, כי קיימת תרופה לכל הפגמים הביורוקרטים של מנגנון הממשלה. אם קופח האזרח במתן רשיון כלשהו, בעיכובים שונים משרדיים, יכול הוא לפנות אל משרד התלונות, ליד משרד ראש הממשלה, משם יקבל מכתב אדיב, הסבר הגיוני לקיפוח ולעיכוב.

אך היכן אפשר להגיש תלונה על משרד התלונות? זוהי השאלה, שניצבה בפני משה בן-חורין, 41, חובש קרבי בחטיבת הנגב בימי המלחמה, כיום פועל חקלאי (בטוריה!) חשוב (מאד) במגזיאל. אחד מאותם הון-קישוטים של התקופה המודרנית, הנלחם בעקשנות בכנסות טהנות הרוח של הביורוק' דסיה. איש המסוגל לתיהרג על פרט קטן שבקטנים של קיפוח. משה ידע על קיום משרד התלונות, לכן,

בעלי התעשייה, כי אינו יכול לשאת באחריות נקודות הבלבשה וההנעלה, שהוציא קודמו דב יוסף. "מה יקרתי?" זעקו העתונים, ואם יורשו של מר קפלן יקום ויאמר, שאינו אחראי עבור שטרות קודמו?"

היתה זו התנגשותו השנייה של מנהל משרד המסחר והתעשייה, הראשונה אירע בעקבות שיחה עם סופרו הכלכלי של מעריב. בתשובה לשאלת הסופר, איך תרוסן ההפקרות בשטח שיווק התוצרת התעשיי' תית, השיב מנהל משרד המסחר והתעשייה, שהממשלה תדאג לכך, שהתוצרת המוגזרת, בהתאם לתוגרי הגלם, תוחזר לממשלה. להיכן תוחזר? על שאלה זו חולקים סופר מעריב והיועץ המסחרי.

טען הסופר, ששמעו אומר למחסן מרכזי (המצאת דב יוסף — אימת התאחדות בעלי התעשייה, שנלחמו במרירות ברעיון, שהמב' שלה תשוק את סחורות הסוחרים). קובע מר הולנדר: אכן אמר שהיצרנים יחויבו להחזיר לממשלה סחורות מוגזרות, אבל לא אל מחסן מרכזי.

הרמן הולנדר נאלץ להכחיש את שתי הטענות. שיחה פרטית, פנים אל פנים, עם סופר מעריב. היתה קלה יותר להכחשה, מאשר פרטי כל מדויק רשמי של מוסד מכובד. אבל היועץ המסחרי הוא מומחה כלכלי נכבד, שהוזמן ע"י הממשלה מארה"ב ויתכן מאד שמתשבותיו בשפה האנגלית אינן הולמות את לבושן התרגומי בעבריה. את סקירתו על המצב הכלכלי והכחשו' תיו מסר בכתב אחד מעוזריו.

למנהל אגף הטכסטיל, אלכסנדר אש' כנוי, היה פחות מזל. הוא הודרו ושירד את תוכניתו בקול-ישראל. את התקליט קשה יותר להכחיש. ואילו היועץ המסי' הרי אמר מה שאמר קודם לפני עתונאים, שהיו כדור נסיון לפני שידור ברדיו.

השוק השחור

בזוכית מגדלת

30 ל"י! קבע בפסקות החלטית אדם כסוף שיצר, ממוסקר, שלע כף ידו נת בול ישראלי מקומט. "שמור אותו אצלך!" השיב לעומתו, ברוגז, אחר מן הסתם אספן בולים נלהב, שהתכוון לקנותו. היה זה בול ישראלי גילי, שנקנה במשרד הדואר ב-60 פרוטה — אלא שהחומת השורה המטושטשת, שהתנוססה עליו, היא היא שהעלתה את ערכו. דרך זכוכית מגדלת אפשר היה להבחין במלה — "לוד", שנסתי' מנה על גבי הבול.

"שוק שחור של בולים פורח בישראל!" מחלונים אספני הבולים, היודעים לספר רבות אודות חכמת חלב של מומחי משרד התחבורה, האחראיים לשטח הבולאות במ' דינה.

לפני כשבועיים התקיים בחיפה הכינוס הארצי הראשון של חוקרי המטבעות בישראל. חפץ דואר ישראל לחוג את המאורע, הוציא לשוק סידרת מיוחדת של גלויות דואר, חותמות, ובולים. אולם תחת לתת לענין — מאורע בעולם הבולאות הישראלית — פרסום מתאים, לא נודע על כך מאומה לקהל הרחב. זאת ועוד: משרד הדואר המיוחד, שפעל בימי הכינוס, לא סודר באולם המר' זיאון העירוני של חיפה, שם נערכו החר' צאות, אלא בבית מלון סמוך. אין זו הפעם הראשונה, שדבר הוצאת חותמות או בולים לשוק מוסתר מעיני הקהל. גם על דבר פתיחת משרדי דואר בעכו, נהריה, נצרת, כפר הרואה, מחנה מעבר תלפיות, ועוד — לא היתה כל הודעה מוקדמת.

התוצאה: בולי היום הראשון נמכרים במחירי שוק שחור. בין האספנים, אלפי הבולאים ותונים לחסדם של מתי מספר, בעלי קשרים, להם ידועים, משום מה, כל מסתרי הבולאות הישראלית.

העתונות

את מי לזרוק

שר הסעד, הרב איציה מאיר לוי, עפ פתאום בכורסתו, נעץ עיניו בחלל העמוק, בכוח נעורים ממש יוד מהמבה, עיניו שר' טטו באולם, בצעדים מהירים יגש לסמל המשטרה, הצביע על בתור ממושקף, מסור-

את ידו. עקב טיפול רפואי מוזנח נשאר מרפקו שבור ומעוקם. אחת בקשתה: תי' נתן לה האפשרות לנסוע למקום הקבורה, לפחות את הקבר, לערוך זיהוי. — "תבי' אי כסף ונסע!" אמרו הפקידים.

השם נמוחק. בינתיים הגיש משרד הב' טחוק, ע"פ דרישת מבקר המדינה, תביעה לפרקליט מחוז חיפה, נגד ב' מזל עזרא "באשמת הוצאת כסף במרמה". אולם הפ' רקליט סירב לטפל במקרה. האם האוי' ללה פתה במכתב רגש לרבנות הצבאית, ובקשה פרטים על בנה; אולם התשובה היתה: "לא הצלחנו לאתר את מקום היר' קברו של בנ'!" מגובה ניגנה הוראה למחוק את שמו של יעקב עזרא מרשימת החללים. על הלוח המוצב על הקבר, ביר' מרדכי, נרשם: "אברהם בן אברהם, חלל אלמוני."

"כאן גרה מזל עזרא?" אמרו השוט' רים, שבאו לערוך חיפוש מדויק, וחיטטו בארונות למצוא "מכתבים שהגיעו ממנו". דבר לא נמצא. המשטרה חקרה את השכנים. שמה עובר הבן את הגבול ומבקר בלי' לות את אמו. "כן, כן, יש שמיעה, שהוא ערק ללבנון, ומרגל לטובת הערבים." לח' שו השכנים. האם היתה הורסה מבחינה נפשית. כל חייה רוכזו מעתה סביב נק' דה אחת — למצוא את יעקב, חי' — או מת!

בכינוס הארצי של ההורים השכולים, שהתקיים לא מכבר בירושלים, הופיעה בפני הנאספים אשה צנומה, צמקת פנים, לכ' נת שיער, שהשמיעה את תביעתה.

בתמיכת ועד ההורים השכולים בחיפה, פנתה מזל עזרא לעוה"ד, שכתב למשרד

משה בן-חורין, חקלאי
העט התעצל, הטוריה עבדה

הבטחון מכתב חריף וברור, בו איים במ' ניייה לבית הדין העליון — באם הענין לא יבורר סופית בזמן הקצר ביותר.

התוצאה: במשרד עוה"ד נתקבל המכ' תב: "הננו מתכבדים בזה להודיע לכו' כי קבלנו הודעה ממטכ"ל אכ"א, שאחרי חקירה הוברר, כי בנך יעקב עזרא ז"ל נפל חלל בקרב יד מרדכי, בתאריך 21 במאי 1948 ונקבר ביד מרדכי."

כך זנקו את האם בדיעה, כי הבן אמנם מת.

"מקרה כחסיר זה אינו בודד, אלא מהווה חוליה בשרשרת ארוכה של השפלות והתעללויות בכבודם וזכרם של לוחמים עבריים — כותבים, במברקם לחברי הכ' נסת, אנשי ועד ההורים השכולים בחיפה.

האשק

אמר מה שאמר

לזכותו של הרמן הולנדר, היועץ הכלכלי ומנהל משרד המסחר והתעשייה, נזקק נצי' חזן כביר, בפעם הראשונה בהיסטוריה של המדינה החדשה הצליח איש זה להקים גיבוש קואליציוני מהימין עד השמאל. הארץ, דבר, הבוקה, הדור הקפו יתדיו את היועץ הכלכלי, שהצהיר, לפי פריטיל התאחדות

רומיא

יטליה אינה הארץ הגדולה ביותר, גם לא עיני העולם המערבי והסובייטי אל ארץ ישראל. כתב מיוחד של העולם ג. שטרנברג, כותב:

א

ביקיני סובייטי. האיטלקים מתחלקים אינה פוליטית, מופשטת. היא טעונה להט נורא. חר כשהתמוטט משטרו של מוסוליני אחרי לדעת, כי מרתפיה העינויים ושמך הקיק לא הועילו. מפלגה קומוניסטית בעלת 3 מיליון חברים, הגדול הברזל. המוראל של המפלגה, שחושל במחתרת וב היה גבוה ביותר. היא קיים גם היום בין מנהיגי ה האמריקאים סומכים על הפצצה האטומי של הס. ג. אי. ל., הסתדרות העובדים העצום לנו יש פצצה אטומית משלנו — המפלגה הקו במטוסים דרך מסכיראדאר. היא נמצאת במקום ה האיטלקים, מהיום את הפצצה הגדולה ביותר במח נימה זו חזרה בשיחות ללא ספור. קיימ הביקיני של סטאלין, שדהיניסויים לנושק המסוכן **קאריירה של ספרן.** אם כן הדבר, הקומוניזם. כי בחמש השנים האחרונות ירדה השפ

עיר הקודש: בשנת 1929 חתמה הנסיכה הקאטולית חוזה עם מוסוליני, לפיו הוקמה ברומא מדינה עצמאית של האפיפיור (1000 תושבים, 450 דונאט). לכאן נהרס עולי'הרגל, בני העריה הקטולית בת מאות מיליוני הנפשות, המביאים אתם מנה גדושה של אמונה ודולארים. למעלה. עולות ספרדיות בסנט פטרוס. למטה מימין: עולות יפאניות ליד מעין קדוש. משמאל: חייל המשמר בתלבושת שוויצית, צבא האפיפיור.

אשם בכל פוליטיקאי צנום ממושקף, בו 1945. אלצידה דה'גאספרי, 70, שהיה ציר בפרלמ וחזכה לקצו של הדיקטטור רבי'הנאומים. בתפקיד תשומת לב העולם. הוא נראה אדם בינוני, אפרורי. דה'גאספרי לא רכש את אהדת ההמונים נתגלה כמומחה גם לזאת. הוא התגורר בדירה ל הרוצה לפנותו. הוא חזר לשורשי'היניקה של הקו **חזירים ואיריאלים.** בדרום איטליה ג העניים גם מן הפלאחים הערביים בארץ-ישראל, ש בעיר. דה'גאספרי החל לתקן את המצב בצורה מר אחר: שהאיכרים ארגנו כמה פלישות ספונטניות בו לכך שהאיכרים נזחו את האייריאלים הרחוקים, החל בצפון, מרכז התעשייה, קמה הסתדרות עוב כשפתחו פורשים טיטואיסטיים בהנהגת אלדו וואלד המפלגה נמצאת בנסיגה לאורך כל קוי המערכה. ברומא עצמה מורגש אך מעט מכל אר הרחוב הומה ממדים — שוטרים לבושי פאר וחל חיילי מוסוליני, שהגיעו לארץ-ישראל — כשבוי מלחמתיים — עזרה ליתומים, ברכות-שחיה. בשט בימי מוסוליני. "מה איכפת לי מה צועקים בפרלמנט?" שעמד בפניה, וגשא שלט סוכנות תכנית מרשל. "ממ

תעמולה מזוכנית: המיץ הקטן התפטר, בנו הוזה. אולם מעריציו — בעלי האחוזה — דואגים שלא יישכח. הנסיון לימדס: המזון טוב מאמרים.

הצבא החדש: הוא קיבל ציוד אמריקאי ומדים חדשים, אך לא את הרצון ילחום. תפקידו האמתי: לצאת לעתים לפעולה משטרית נגד הקומוניסטים האיטלקים, שמפלגתם היא הגדולה באירופה המערבית.

עיר פרזות ?

החשובה ביותר באירופה. למרות זאת מופנות היום 13 בעלת 46.110.000 תושבים (על שטח גדול פי 13 מזה, שביקר לא מכבר באיטליה, בלויית הצלם

ני סוגים: קומוניסטים ולא-קומוניסטים. הבחנה זו לחיים, לבית-הקפה, לחוג המשפחה.

לם שנות דיכוי וטרור פנימי, נוכח העולם הגדום ששכר האבק מעל חובות הפאשיזם, קמה מתוכן המלחמתית ביותר באירופה כולה, שממערב למסך זמית הפרטיזנים חסרת הערך, אך רבת-ההרפתקאות, לגה.

שלהם, ליגלג לפוי גיופה פטרוצ'י, עסקן בינוני 3.600.000 (חברים), הכפופה להנהגה קומוניסטית. יסטיית שבכל ארץ וארץ. אותה אין צורך לשאת דה. כשטאלין יתן את האות, היא תתפוצץ. ואנו, הסוציאליזם..."

הרגשה כללית, משני עברי המחיצה: איטליה היא גור של הסובייטים-החתיירה הפנימית.

הניסוי יכול, כיום, לעודד במידה רבה את אויבי המפלגה הקומוניסטית, באיטיות אך בהתמדה.

פני נזיר, שקיבל לידיו את רסן השלטון בדצמבר האוסטרי, ישב זמן קצר בבית-הסוהר של מוסוליני פרן צנוע, בעיר הוואתיקאן, לא עורר תחילה את א-ט-אט נוכחו גם הזרים, שמהוהו התרחש באיטליה.

לצעיר-תעמולה כבד, כמו מדינאים אחרים, אף כי דה רגילה, התפרסם בשל סכסוכיו עם בעלת-הבית זם, שירש אותם בזה אחד זה.

לים הקומוניסטים על המוני האיכרים, חסרי הקרקע, או עיניהם אל קרקעות האצילים, שבילו את זמנם אך מכרעת: באחוזות הגדולות הראשונות חולקו, הקומוניסטים, החלקות, שחולקו לפי הגורל, גרמו זולמים על עוים וחזירים.

יריבה, ליכדה מליון וחצי פועלים אנטי-קומוניסטיים. העולם הזה (697 חזית שניה לקומוניזם, נראה כי

החנויות מלאות — לפני אלה שיש בידם כסף, אשר רק הציוד האמריקאי מבדיל ביניהם ובין מפלגות הענק מתחרות ביניהם במפעלים בלתי-עונוי חיים הבריות כפי שחיו בימי נפוליון,

לי אחד מהם בולוול, בהצביעו על גיפ אמריקאי הם ירקדו כולם לפי החליל הזה..."

עיר השפע והרעב: לבני תל-אביב נקניקים אלה הם חלום רחוק. לרבים מבני הוצא גרוע המצב: זהו חלום קרוב. יכולים גם להתביגן בכל הדברים הטובים ולהעלות ריר בפייהם — מחלון הראווה אל הקיבה מובילה הדוך העוברת בכיס. העשירים יכולים להשיג הכל, העניים לא כלום, עוניים הוא חוט השדרה לכנניה, המבטיחה ישועה בעולם הבא, ושל המפלגה הקומוניסטית המבטיחה ישועה לרבבות מאמיניה בעולם הזה.

שער קונסטנטיין

סנט פטרוס

קבר החייל האלמוני

מכר ונציה

המחלה הישנה: הפועלים האיטלקים היו תמיד טוררים. ב־1922 תפסו את בתי החרושת, גרמו למסירת דיקטטורה לידי מוסוליני. היום שוב ידם חזקה: רובם המכריע מאורגן במפלגה הקומוניסטית. שביתת (כתמונה) יוקר המחיה.

תעמונה קומוניסטית: ברנה מפוארת זו הקימה המפלגה הקומוניסטית לחבריה. נחיות בורגנית עדיפה מתיאוריה יבשה.

חינוך

אפילו למען הקטיל

כל מי שהביא גרוש למען הקרן הקיימת, יקום ויעמוד ליד הקיר, אמרה המורה, בכיתה א' בחולון (כמו במקומות רבים אחרים). רוב הילדים קמו והסתדרו בשורה. הילדים, שנשארו יושבים, הרכינו את ראשיהם, הסמיקו, ניסו להסתיר פניהם. סחיטה חינוכית זו, המאלצת את הילדים המבווישים להפציר בהוריהם, לתת

על מה חשב באותו רגע הנאשם? על מה הרעה? על העדות הראשונה, השניה, על אשר אירע באמת בגבול? זאת לא סיפר לאיש. הנאשמים חייבים לשמוע את פסק הדין ואח"כ — במקרה של עונש — להשמע לבאי כוח השלטון והחוק. כזה היה המקרה עם קאדי. הוא הלך לבית הסוהר — שותק.

מה היתה עדותו של אורי קאדי, שאותה הכחיש החייל לשעבר, בשעה שהחל המשפט נגד הקצין והסמל? מה היה תכן העדות, שגרשמה (לדברי קאדי בעדותו השניה) תחת לחץ ואיום האגרוף של המשטרה הצבאית?

הנאשם אורי קאדי (באמצע) מה היתה העדות?

שלא ילך לאיבוד

בוקר אחד, בשבוע שעבר, הובאה לחדר העצורים של בית משפט השלום בתל אביב, לשם הוצאת פקודת מעצר, אשה כבת 30, שמשטרה חושדת בה, כי גנבה ארנק מאחת הנשים בחנות הנעלים של מיקולינסקי השוטרים ערכו את כל הצד הפורמלי, מלאו טופס, הביאו את האשה בפני שופט, האשימו: "שרה בורשטיין, תושבת חיפה, ביום זה וזה...".

משנכנסה שרה לחדר הפקיד הראשי שבקומה א', אירע מפנה פתאומי במתרחש. האשה החלה להתוכח עם השוטרים ופקידי בית המשפט, להוכיח כי היא חפה מפשע, שאינה יודעת מאומה, כי בעצם איננה אלא אמנית — רקדנית וזמרת. כדי להוכיח את צדקת דבריה, החלה האשה בפעולה תצליחה להתפשט, הסירה את בגדיה, מסרה את צמיד הזהב שלה לפקיד הראשי ("שלא ילך לאיבוד"), יצאה — במחול הסמבה, כשהיא שרה בחצי תריסר שפות, בפרט ברוסית.

גדהו הנוכחים נוכח הנימוקים הללו, הסבירו לעצורה, כי שחרורה מהמעצר או ביטול האשמה נגדה הם ענינו של שופט, לא שלהם. "בסדר", אמרה האשה, "גלך לשופט". אך ברגע זה התגברה עליה השוטר, הבניסטה לחדר העצורים, שם הצליחה להלבישה.

"זאת אינה הוכחה, חביבה" הסבירה לה השוטרת בקול אמהי, "איש לא אמר שאת אינך יודעת לרקוד, הם רק אומרים שסחבת ארנק".

אדום השער

בסוף 1949 הגיע לארץ מהוגרית יהוד עם גל העלייה מאירופה, אלפרד מילר, אדם רחב כתפיים, בעל שער אדום ואשתו הרוה — שניהם מלצרים מקצועיים. מקץ תקופה קצרה קיבלו שניהם עבודה במקצועם; אלי — פרד עבד בקפה פטאג' ברחוב אלנבי בתל אביב, עברו חודשים.

ביום בהיר אחד נתפרסם מילר ברבים בשל ערכו ההרפתקאני בימי שלטון הנאצים בהוגרית. בעקבות מאמרים, שהרפיצו בשני עיתונים, שלחו גם כמה סופרי חופץ כתבות על מי שהיה מסקד הגיא בבודפשט בימי שלטון הנאצים. זו היתה העמדת פנים, כי לאמתו של דבר פעל תחת מסתו זה לטובת הנרדפים. (העולם הזה 664).

ואמנם היו בפרשת מילר יסודות בלי שיים ככתוב בספרים, משנה בנוסח הולנדי. בוד, מילר, נוצרי אדוק, היה נראה בתוצאות בודפשט בבגדי קצין מצוחצחים, יוצא ונכנס אצל המפקדים הגרמניים, אולם בלי

לות היה מסתגל לבית היתומים היהודי, מביא אוכל לילדים.

עד אשר יום אחד, לפני כחצי שנה, נעצר אלפרד מילר על ידי משטרת ישראלי, הואשם בשיתוף פעולה עם הגרמנים. היו עדויות נגדו, שלפיהן היתה עבורו דתו לטובת הנרדפים מסוה, כדי לקבל כספים ואחר כך היה משמידם. כך, למשל, סופר באחת העדויות, כי מילר הציל קבר ילדים מצפרני הגרמנים, העבירים בסירה על פני הנהר, אך למעשה (לאחר שקיבל כסף) הטביעם בנהר.

אלפרד מילר ישב בבית הכלא וחיכה למשפטו. עד אשר יום אחד הובא בפני שופט שלום הוצא בערבות של אלף לירות, שניתנו על ידי ד"ר אשר בבל, מי שהיה שליחה של הסוכנות היהודית בווינה, וידע על מעשיו של מילר. בינתיים נמשכה החקירה ומילר חיכה בתור לפי תיחת משפטו, אך יום אחד הוזמן למטה המשטרה. שם נאמר לו: "מר מילר, בני שלנו את התביעה נגדך. אין יסוד להאשימך". והקצין הוסיף בחיך קל, באורח בלתי רשמי, כאילו דיבר לעצמו: "בעצם — בדיוק דהיפך מזה".

דרך תתיקרקעית. אלפרד מילר חזר לבית הקפה מאושר על נצחון הצדק. נקי מלקולן ההאשמה הכבדה והפופולרית של כך בימים אלה בישראל, חזר ללקוחותיו. הוא כמשיך להגיש את "ההפוך" ה"רגיל" וכיוצא באלה.

כיצד אירע הדבר? אך נודעה הפרשה בבודפשט ובווינה (השטחים שבהם פעל אל-

שרה בורשטיין, אמנית? האמת היתה ערומה!

פרד מילר בימי הכיבוש הגרמני, ומטר עדויות ואישורים נשלח למטה המשטרה ולתביעה הכללית. מובן מצדו, התביעה עה לא הסתפקה באלה וחקרה את הענין בדרכים יותר מוסמכות במקום. לאחר שבית משפט בבודפשט דן לפני חדשים למאסר אדם בשם גליק על הוצאת דיבה, לא היה עוד מקום להיסוסים. שכן גליק, הוא הוא שהגיש ראשון את התלונה נגד מילר, לא חי שקרא בעתונות את הכתבה על הנוצר מילר, שבא לארץ ישראל.

עתה, לאחר סיכום העובדות משני הצדדים, נסתבר, כי אלפרד מילר סיכן לא פעם את חייו, כדי להציל נרדפים, בפרט יהודים, מידי הגרמנים. בשנת 1944, נאמר באחת העדויות שנבנתה באירופה, שימש מילר מספק מזון למסד, שבו רוכזו 200 ילדים יהודיים, שרעבו ללחם. באותה שנה הכריז מילר, בדרך מקלטים תת קרקעיים, את חבר העובדים של אותו מסד, בשעה שהגרמנים ניסו לשלחם למחנה השמדה.

תפקידו של מילר, כפי שמתברר, היה — מפקד הגיא. אשה אחת, בשם לגרי פרנץ, מסרה בעדותה, כי בשנת 1943, כאשר נכלאו תושבי אזור מסוים על ידי הגרמנים בבתיהם, ואסור היה לעזוב, הביא מילר מזון לכלואים, ולבסוף הכריזם בלי לה מן האזור. בחורף הביא מילר 36 מעי לים לילדים שרצו מקור. וכך הלאה.

כל אלה שינעו את התביעה, כי אלפרד מילר רשאי להלך חפשי במדינת היהודים. מדוע בא מילר להשתקע בישראל? משום שלדעתו יש משוה בהוגרית של היום, שאינו מוצא חן בעיניו...

פשעים

אין חורים

"בלי המטבעות לא תתקיים התנועה", טען בהתרגשות רבה חמוי, שהואשם בהחזקתם של 4 וחצי ל"י מטבעות כסף מימי המנדט. "זה הכסף לא כסף", הסביר חמוי לשוטרים. "כל אלה המטבעות לא לסחר מוכר נועדו. קודש הם לתנועת בתי פטומה עם בחיר לבה, בן שכנוו שפיק. מנהגנו הוא, לתפור את המטבעות אל כרית, העשויה משי חדש הקרוי מוכחלה. את הכר תולים בצוארו של חוס. המוביל את הכלה אל בית החתן, והן מצלצלות ומרבות שמחה וששון בקרב הקרואים".

"אין מטבעות, אין חתונה!" אמר חמוי חלבי, שעה שהוא מניח אל מול פני הקצין את האליבי שלו. כרמטבעות ישן של שכנו.

"א, חמוי" מקשה הקצין, "ומדוע זה לא תשתמש במטבעות איסראל לצורך החתונה?"

"מה?" מתרחת הדרווי. "הרי במטבעות איסראל אין חורים, אי אפשר להשחיל בהן חוטי!"

"טייבו!" אומר הקצין, "אולם מה בדבר מטבעות השילינגים, שמצאו ברושתך בסכום 2 וחצי ל"י? כלום גם בהם יש גקבים?" חמוי חלבי נאלם דום.

איש התעורר בלילה

"הלום! הבל ורעות רוח!" אמרו השכי לתנים המושבעים. חוקרים ואנשי מדע העלו השערות פסיכואנליטיות מתחומי התת-ההכרה. אולם בסתרי הלב קיימת אצל כל בן תמותה אמונת הבל תמימה, ילדותית, בכוח הקסם כביכול, הטמון בחלום לילה. כך אירע גם לבעל מוסך ידוע בחיפה, איש עסקים מצליח, מפוכח, רחוק מכל מה שכוח מסתורין נודף ממנו, שהתעורר באש מורת שלישית מחלום זועות, בו ראה כיצד אלמונים פורצים למוסכו, גונבים משם חלקי חילוף.

בעל החלום לא התעצל, התלבש, טס במכוניתו למוסך. משהגיע למקום, הכיר לדעת כי כל טרחו לשוא היתה. המנועולים נעולים, כפי שהשארם, הדלתות סגורות היטב. משפנה לחזור לביתו, הבחין לפתע במכונית, שמונעה פועל שנצבה בצד המדרכה. אולם כשהחל לצעוד בכיוון למכונית — החלה זו לזוז, להתחמק מן המקום. הדבר עורר את חשדו של בעל המוסך — הוא החל רודף אחרי המכונית הנמלטת. לאחר רדיפה זרמטית בחצות לילה, נתקלה המכונית האלמונית בטנק של תחנת מילוי בניין ליד בת-גלים.

מבעד דלתות המכונית ברחו 2 דמויות אל עבר השדות. בתוך המכונית הנוסעה מצא בעל המוסך: סחורות גלנטריה והלבשה כשתי מאות ל"י (בין השאר 14 חליפות), שנגנבו באותו לילה מאחת התנויות במרכז העיר.

מקרה עיוור? מכל מקום כדאי היום להסתכן, אף לקום חצות, כדי למצוא על אם הדרך 14 חליפות.

הארץ

מצחוק?

טאנקים אמריקאים רעמו היום בהתגלגלם מעבר לקו הרוחב ה-38. (הארץ) מרדכי כהן, ירושלים

פרויד או פוליטיקה

(חולה): בשעות לפני הצהריים שר אתמול שקר באזור. (הארץ) מרים גן, קרית מטלון

פיוז עצמי

סיר ראלף סטיבנסון הגיע אמש לכאן כשבידו הבהרות תנאי בריטניה לתקוף התוזה האנגלו-בריטי. (הארץ) עמרם למברגר, תיא.

המתסור בגברים

מעוניינים באשה אינטליגנטית בגיל ה"עמידה" לחיי שיתוף עם אשה יחידה וצעיר רה. (מעריב).

מ. נתניה

בית"ר נשארה בודדה

הופעת הבכורה של הכדורגלנים הישראליים על אדמת תורכיה נסתיימה בהפסד. החשש שמכבי תלאביב אינו כיום בפורמה טובה התאמת. התורכים יודעים במלחמה בביתם, ואין פלא שתוצאת המחצית הראשונה היתה 0:3 לטובת פנרבא-חצ'ה.

הקהל שבא לתחרות (30.000 איש) ראה כיצד כבש יוסליה מרימוביץ את שער הכדור לטובת מכבי ממכת עונשין של 11 מ'0. המשחק נסתיים - 3:1. השיפוט לא היה אובייקטיבי ביותר ואף יש סברה, ששער אחד נכבש ממזב נבדל ברור.

בינתיים נודע על צאתה של קבוצת הפועל תלאביב לחופשת סוף שבוע באי קפריסין. במוצאי-שבת יצאו הכדורגלנים התלאביבים לערוך שלוש משחקים, כך שמכל הקבוצות התלאביביות תשאר ביתר בודדה.

אתלטיקה קלה

על הפנים צלקות

כאשר מלאו לד"ר פליבס א. טייל-הבר 65 שנה, נערך נשף מקורי ביותר. במקום לחגוג את המאורע סביב שולחנות ארוכים, הצטרפו יודיו ומוקיריו (על מכוניות) לראות בריצתו מפתח-תקוה לתל-אביב. ה"ר הדינמי עבר מרחק זה תוך שעה אחת ובדיוק כמו שעבר את המרחק ביום ההולדת ה-60. לאלה שהתכווננו מקרוב בשירי פניו, נתגלו גם צלקות רבות על הפנים.

כדורגל וצינונות. כבר בגיל 6 התחיל פליבס אהרן עוסק בספורט. הדוגמה החיה שמשלה לו משפחתו. אביו, שהיה רופא החצר של המלך הבאוארי, יסד אגודות ספורטיביות ראשונות לנשים. בגיל 17 מצא הספורט חן בעיניו הסטודנט הצעיר לרפואה והוא יסד, ביחד עם מספר חברים יהודים, את אגודת ההתעמלות העבריים. למרות שהשקפה השלטת היתה, שיש לע"סוק רק בהתעמלות, מכיון שהיא מביאה משמעות, החל טיילהבר לייסד גם קבוצות כדורגל עם סמל מג'לודו, מכיון שהתהתעמלות החד-גונית היתה משעממת.

אחרון - וראשון. בשעות הבוקר היה טיילהבר לומד באוניברסיטה. ובשעות אחר-צהריים היה מתאמן ומתחרה. הוא לא השיג במקצועות הספורטיביים שיאים, אך סימנתה היתה להשתתף בכל משחק. כבר או התמודד היהודי במירוץ אופניים, סקי, החלקה על קרח, כדורגל, שחיה וסיוף.

האוניברסיטה, כך שקבוצת-הכדורגל שלנו תוכל להתגאות בה".

ד"ר לכדורגל. שערורית השיח באוניברסיטאות בארצות-הברית הביאה את כתב הטייטס - צ'רלס גרצנר - לחקור את תנאי לימודיהם ואימוניהם של הספורטאים במכללות האמריקניות. נתונאי זה, שנעזר ע"י 12 חוקרים, עבד במשך 3 1/2 שבועות במכללות השונות, בא במגע עם הספורטאים והמאמנים. בשבוע החולף גילה את ספורו רביים.

גם באירופים. אל כל מקום שפנה ערך חיפוישים וחקירות ביתם לאתלטים מצטיינים. הספורטאים המצטיינים מקבלים תשלומי כסף גדולים, מלבושים, מכוניות, כדי שיסכימו להרשם ללמוד באוניברסיטה. אין האוניברסיטאות מחכות לספורטאים שיבואו להרשם, אלא הן משגרות מימחים, שימשכו את התלמידים למכללה. האוניברסיטה סיטה שוברת אפילו אירונים מיוחדים, כדי להביא שחקנים ממקומות מרוחקים בארצות-הברית. בבית ספר גבוה יותר הונהגו 140 הענקות מיוחדים לאתלטים. מהענקות אלה מקבל הספורטאי הרוק 55 דולר לחודש והנשוי - 75 דולר. במקום אחד מצאו כי 4.6% מכלל התלמידים הם אתלטים. 3.6% מהם מקבל הענקות. לא תמיד האשמה היא במנהלי האוניברסיטה. לעתים קרובות מתערבים אנשי עסקים גדולים, הרוצים בקבוצות חזקות ובמעצלים מעניינים, והם מממנים את החזקת הספורטאים (לפעמים עושים זאת אפילו שופטים) סטיפנידיה לספורטאי. כדי לקבל סטיפנידיה, אין הכרח להיות תלמיד מצטיין. העיקר להיות ספורטאי טוב, וכאשר הש"רירים מפותחים, והשכל מפגור, אפשר ליישר זאת ע"י הענקות. כך, למשל, השיג המכ"ללה של אהויו 150 משרות לאתלטים, למכניסים 100 דולר לחודש בעבור 15 שעות עבודה לשבוע. שיטה אחרת נהוגה באוניברסיטה מטודיסטית* בדרום: 154 סטיפנידיות למחיה ו-141 סטיפנידיות לעבודה אקדמית (ספורטיבית!) ניתנו לאתלטים. אולם קשה ללמוד 10 שנים במכללה, מבלי לקבל תוארים של דוקטור או מוסמך. אוניברסיטת ברזיל פתרה את הבעיה בצורה מקורית: יותר מחציית הכוכבים הספורטיביים זכו בתארים אקדמיים, לאחר שסיימו את המחלקה הגופנית, בהשיגים ציונים במשחק כדוריד, שחיה אלמנטרית, ריקודי עם, צורה ראשונה, משחקים אחרים. התוצאה החמורה והרצינית ביותר של תופעות אלה של חצי-מקצועיות ותשלומים גבוהים לסטודנטים, נעוצה בסילוף דמותו של הממשל הספורטיבי: חובב. כמו-כן יורדת רמת הלימודים ומושג הדמוקרטיה מאבד את צביונו.

היהודית. ספורטאי ומושג לריצות, שהתפרסם בנסיגותיו למתוח את שירי הס"טודנטים באוניברסיטה. חיפה בראש השנה שרר המסין מעיק ושרב כבד בזמן התחרויות על מירון העתיד (מאורגן ע"י אגודת ברית-מכבי-עתידי). אך בכל אופן הופיעו כששים רצים. בגביע לבוגרים זכתה אגודת מכבי-הצפון-תלאביב, אך בין הבודדים הגיע ראשון הצעיר יוסף סלמה מחיפה. יוסף עבר 4000 מטר תוך 13:17,2 דקות. בין הנערים ניטש קרב

היהודית. ספורטאי ומושג לריצות, שהתפרסם בנסיגותיו למתוח את שירי הס"טודנטים באוניברסיטה. חיפה בראש השנה שרר המסין מעיק ושרב כבד בזמן התחרויות על מירון העתיד (מאורגן ע"י אגודת ברית-מכבי-עתידי). אך בכל אופן הופיעו כששים רצים. בגביע לבוגרים זכתה אגודת מכבי-הצפון-תלאביב, אך בין הבודדים הגיע ראשון הצעיר יוסף סלמה מחיפה. יוסף עבר 4000 מטר תוך 13:17,2 דקות. בין הנערים ניטש קרב

רביסרן עדין וד"ר פליבס טיילהבר במקום בית חולים, מסלול ריצה

בריצה למרחק של 1800 מטר. ושמעון בחי בוס, אף הוא מחיפה, הגיע ראשון בזמן של 34:42,6.

ארצות הברית

מי היים למען מי?

בעשרות השנים האחרונות גברה והלכה השפעת הספורט על חיי האוניברסיטאות האמריקאיות. יותר ויותר דחקו התחרויות את הלימודים אל הפינה, יותר ויותר גברה ההתחרות בין מוסדות החינוך, שהשתדלו "לסחוב" שחקנים זה מזה או להכניס לקבוצותיהם שחקנים המקבלים שכר, שאינם לומדים כלל. השבוע אמר ג'ורג' קרוס, נשיא אוניברסיטת אוקלאהומה, אימרת-כנף המסכמת יפה את המצב: "אנו משתלמים לפתח את

מגרש במקום בתי-חולים. מאז ממשך ד"ר טיילהבר בריצותיו הארוכות למרחקים של 10-12 ק"מ, ובמשך 30 שנה לא נטש את המסלול. דאגה מיוחדת ניתנה ליסוד סניפים ספורטיביים לקשישים. הסיימה, שאותה נסח הרופא עוד בגרמניה מגרש ספורט במקום בית-חולים, קנתה לה שביחה גם בארץ. כדי לפתח את הריצות הארוכות, שאינן אהודות על הנוער, נתן רם גביע. קופת חולים מכבי קבעה גביע עם לריצת 4000 מטר לבוגרים בודדים ולקבוצות. בנו של ד"ר טיילהבר - עדין - מתחרה על גביע על שם אביו. עדין כשלעצמו, רביסרן לשעבר בחטיבת הנגב, וכיום סטודנט במקום בית-חולים, הציג רשלים, הלך בעקבות האב. אלוף ארץ ישראל, בזמנו, למרחקים של 800 ו-1500 מטר, וכן רבן המחנה השמיני בבריגדה

* כתה דתית נוצרית פרוטסטנטית, שנוסדה באנגליה ב-1729.

תשבץ מס. 65. מאת הקוראה אלה בינשטוק, תלאביב. מאונך: (2) שרף. (6) נבואת זעם. (8) כלי זמר מה"אדם השלישי". (10) המון. (12) אליל בבלי. (13) ארבעים. (14) מה שאכלו במדבר. (15) חליפת העיזב. (16) כלי קשת. (18) סוג קול. (19) שם פרטי הוזה עם שם עם. (21) טקסימטר. (24) עקבן. (25) בנואי צעיר, מטפח תיאטרון הזירה. (28) מה שדרוש לפותר תשבצים. (29) קוסם. (31) הזכר של ההורים. (32) גולה. (34) גיל חופה. (35) שחקן מעשי שדאג לגיר להדפסת פרסומותיו. (36) תאר למוסמך בלימודים תורניים. (37) צמת רעלי. (39) קומיקן. (40) מלת פתיחה לשבועה. (41) כות. (42) בירת פרו. (44) פינה. (46) שמו הפרטי של מייסד הקרן הקיימת. (48) סמל מדינת ישראל. (50) מקום ממכר משק אוז קלים. (51) מלאכת שוירה. (53) קול עמוק. (54) גרון האריה. (56) מתנה. (57) חיה מצוייה בטיבט. (58) כלי נגינה חשוב בתמורת צבאית. (60) כלי נגינה הנותן קצב, מקובל בגני ילדים. (62) צמת. (64) גבורת רומן של אמיל זולה. מאוזן: (1) סופר יהודי הכותב על הנצרות. (2) לבלוך על הבגד. (3) אהוב על הפרה.

איראן

הברית הבלתי קדושה

בכפרי איראן רוחות שמועות חדשות, סנסציוניות: מוחמד וסטלין כרתו ברית בשדות הנפט שבדרום. נציגיהם המקומיים קבעו קו פעולה משותף, שתכליתו לגרש את האנגלים מעל אדמת איראן, בשם הנביא מוחמד מופיע השייך איאה אלה אבו אל-קאסם אל-קשאני, ובשם סטלין פועלת מפלגת טודה (העם) הקומוניסטית. בשנת 1949 היתה איראן נתונה להחץ משלושה כיוונים: אמריקה, בריטניה, רוסיה. שלוש המעצמות רצו להבטיח לעצמן גישה חפשית, ככל האפשר, למקורות הנפט האיראני. הורמים הפוליטיים במדינה היו מחולקים בתמיכתם במעצמות השורגות. רק הטיאה - ראשי הדת, התנגדו לשלוש המעצמות כאחד. בראשם עמד אל-קשאני, איש דת בן 65, בעל זקן לבן, מרכיב משקפי קרן. הוא רצה לארגן מרד נגד קו השלטונות, להוציא את כל הורים מאיראן. סיסמתו היתה: נוציא את ה"אימפריאליסטים הורים מארצנו; איראן לא תארגם!

עצה פרטית. ביום אחד ביקרה אצ"ל משלחת של קצינים ופקידי ממשלה גבוהים, שייצעו לו "לטובת הכלל", שיעזוב את הארץ. "האם זאת פקודת הדת?" הוא שאל. "לא, זוהי עצתנו הפרטית לך." אל-קשאני החליט לא להענות, הוא המשיך להיות ראש התנועה הדתית פדאיאן איסי. אלם כאשר ביקרה אצלו משלחת שניה ושלישית, החליט כי בכל זאת יהיה יותר בריא להעלים מן האופק. הוא נסע ללבנון.

בבירות הקציבה לו הצירות האיראנית בית מפואר, שחיש מהר הפך מרכז התלמידים האיראנים הלומדים בבירות. אל-קשאני ניצל כל הזדמנות, שניתנה לו להסית את שומעיו נגד האנגלים. "האנגלי הוא שד בצורת אדם; הגיע זמן לשנות את המימרה הישנה חפש את האיש לחפש את האנגלי כי הוא הנמצא מאחורי כל סכסוך בינלאומי."

השואח מבקש. ששה עשר חודש ישב אל קשאני בבירות. בינתיים נבחר - בהיותו בגולה - לסגן האיראני וגבר הלחץ על הממשלה להחזירו לטהראן. ואמנם, הוא קיבל מברק מראש הממשלה: השאח שולח לך את ברכתו, מבקש לחזור לאיראן, כי המולדת צריכה אותך. אך אל-קשאני לא נרגע על נקלה. הוא שלח מברק הדרוש, כי תאשמים בגלותו יובאו לדין. רק אחרי שהדבר הובטח, הסכים לחזור. שלשה חודשים אחרי כן, נורה ונהרג עליו רזמארא, ע"י חבר פדאיאן איסלאם. אשכחו בעיני אל-קשאני ואנשיו - הוא התנגד לסילוק בעלי חב"רות הנפט הורים.

השבוע הדהדו שוב יריות. הפעם היו הלוחצים על ההדק, בעיר אבדאן, מרכז שדות הנפט הדרומיים, לא אנשי אל-קשאני, לפי כל ההשערות, היו אלה תברי מפ"לגת טודה, אשר מפלגתם הצטרף לפדאיאן במלחמתם נגד האנגלים. לי מפלגת טודה היתה זו הזדמנות נפלאה לחזור שוב לפעילות ציבורית, כי אחרי נסיון לרצוח את השאח שבפברואר 1949, נאסרו רוב מנהיגי טודה והמפלגה פורקה והוכרז עליה כבלתי חוקית. נגד ברית בלתי קדושה זאת, ביקש ה"שאח - וקיבל - רשות להשתמש בכל

האמצעים שבידו. מצב החרום שהוטל על דרום הארץ, הוארך. האנגלים הודיעו, מצידם, כי ינקטו בכל הצעדים, כדי להבטיח את רכושם - הם לא יתנו את הנפט בקלות. לכך ערכות חמש אניות מלחמה המסיירות בסביבה.

מצרים

תקץ לפשרות

כשמתכנסים נכבדי כל כפרי מצרים באולם אחד, באים לשם כל עהונאי קהיר. יודעים הם, מנסיונם, שיהיה שמת באולם. ואמנם, הנכבדים סיפקו חומר היתולי, ש"הספיק למלא למעלה ממחצית העתונות. אך נשמעו גם דברים רציניים. "אם אחד התושבים סטה מן הדרך", אמר אחד הנואמים, "אנו מפעילים נגדו

עליו להכריז על תנועת מרי פעילה, שתקשה על חיי הצבא הבריטי, אם לא יוביל אל-נחאס את העם לקראת המאבק הגדול, הצעות בריטניה, שנמסרו לראש הממשלה ע"י סר ראלף סטיבנסון, השגריר הבריטי בקהיר, העידו על מאמץ בריטי להשיג פשרה. הם יפנו את צבאם מאזור סואץ בהדרגה, תוך שנתיים. אם תפרוץ מלחמה עולמית, תהיה מצרים חייבת להרשות לצבא הבריטי לקבל בסיסים כבני ברית. אשר לעתיד סודאן, יחליטו הסודים גים בעצמם. אך הלך הרוחות ברחוב המצרי אינו נוטה עתה לשום פשרה. נאומי הדסתה והמאמרים החריפים שמילאו את העתונים, במשך זמן כה ארוך, טישו ש"ש כל הברל בין קיצונים ומתונים במצרים.

אם אנגליה תפנה את מצרים, (וע"י

האריה הבריטי הזקן (קריסטורה של אדמוסואר) ספורט חדש

כך תהיה עצמאותה של מצרים שלמה) אי אפשר יהיה לכפות עליה, שתקבל תוך רה חיליים ורים. גם אם לא יהיו אלה צבא כיבוש, אלא בני ברית. כאשר לבעית סו"דאן, אין כל מקום לויכוח: סודאן שייכת למצרים - חלק בלתי נפרד מעמק הנילוס - ואין להשהות את סיפוחה למצרים ע"י משאלים ובהירות. האריה הבריטי, שהרברט מוריסון דיבר עליו, אינו מוסיף לעשות רושם על המצרים. מוריסון אמר, שהאריה עוד מסור גל להראות את כוחו, אך דבריו אינם מתקבלים ברצינות. כולם יודעים, כי בלי עדי התמיכה האמריקאית, יגחץ הארי ב"רעב. האריה, ששאנתו הרעידה פעם ער למות, משמש, עתה נושא ספורטיבי חדש: כל מי שיכול לטובב את זנבו, עושה זאת בהנאה צוהלת.

אקדחים ומגינות בחלואן

חלואן הוא פרבר שקט, בו גרים תושבי קהיר העשירים, בבתיים מרווחים מרוב

את כל הלחץ שביכולתנו. בדרך כלל מספיק, שנפסיק את זרם המים לאדמתו, כדי שיבקש סליחה או שיעזוב את הכפר. מדוע, המשיך לשאול, לא תנהג הממשלה המצרית באותה צורה באנגלים, היושבים באיזור תעלת סואץ. יפסיקו את זרם המים! ואם לא יגועו בצמא - יאסרו על הפועלים המצריים לעבוד במחנות הבריטים. ואז, בלא מים או ימים עובדות, יאלצו בודאי האנגלים לפנות את המקום.

הגיע הזמן. זאת לא היתה האסיפה היחידה, שהוזכרו בה תביעות מצרים ל"פינוי אזור התעלה, וסיפוח סודאן לכתר המצרי. הצעות בריטניה אינן יכולות, בשום אופן, להיות יסוד להסכם חדש. תביעותינו אינן נתונות למשא ומתן - על בריטניה להתלסט, באופן ברור, אם היא תפנה את מולדתנו או לא, דרש פיכרי אבאזא ביי, שבועון המצרי, הנ"ס פוז ביותר, אל-מוסאור. "הגיע הזמן שניחאס באשא יקיים את הבטחותיו לעם.

כפי גינות. בני מרגוע שקטים הוקמו מסביב למעין מים חמים וכל הרוצה לבלות חופשה שקטה ונוחה, נוסע לשם. עדי אשר, השבוע, נעלמה הדממה ורעש יריות השתלט במקומה על רחובות חלואן. לפני ששה חודשים העבירה חברה גדולה את מפעלי אריגת המשי שלה מ"דמיאט, עיירה על גדות הנילוס, במקום שפכו לים התיכון, לחלואן. היא גם הקימה שייכון מיוחד, בו שיכנה את הפועלים שהועברו עם המפעל. כבר ביום ה"ראשון נתקלו התושבים החדשים ביחס קריר מצד התחיקים; אלה רגזו על התכרה, שהביאה פועלים מן החוץ והקימה בתיים חדשים למענם, במקום להעסיק פועלים מקומיים. במרוצת הזמן התגבשו שני מחנות: "אנשי המשי" ו"בני חלואן".

ילדי המקום שהיו תגילים לשחק כדורגל על המגרשים הריקים, המשיכו לשחק שם גם אחרי שהוקם השיכון החדש.

בושה וכלימה. באחד המשחקים בעת אחד הילדים בכדור, בחוקה יתרה, שבר חלון באחד הבתים. הדייר המרוגז רדף אחרי הילדים, בהמסירו גידופים ו"אימים. אם יתפוס מישהו משחק ליד ביתו, יכה אותו עד שיאבד את הכרטי. "אתה תכה את בנינו?" שאל אותו המון, שהתקהל מסביבו, "אתה מעז לאיים על בנינו? היותה לך, לבל נשלה אותך וכל הדמיאטים חזרה למקומכם ב"ארגוני מתים!" כאשר שמעו "אנשי המשי" את הדבר, נעלבו גם הם בתורם. האם כך ינהגו בהם? האם זוהי קבלת אוריחים, כפי שמצוה הקוראן הקדוש? הם החליטו: "רק הדם יוכל לשטוף את ה"עלבון הזה!" הם יצאו קבוצות קבוצות לשוטט ברחובות חלואן, ירו בכל מי שנקרה בדרכם. אנשי המשטרה במקום היו חסרי אונים בפניהם.

למחרת בבוקר, התחדשו ההתנפלויות - עתה היו שני הצדדים פעילים. אחד מנכבדי חלואן נסע למחנה בדואי בקרבת מקום, הזעיק את השייך: "בושה וכלימה! אנשי חלואן נהרגים ברחובותיהם על ידי זרים, שאינם יודעים חובת אוריחים מהי." השייך אסף 500 מגברי השייך, בט, מווינים ברובים, אקדחים, פגיונות ומקלות, ויצא לנקום את כבוד בני חלואן. בעזרת תגבורת זו, הניסו התושבים הוותיקים את "אנשי המשי" מן הרחובות, הטילו הסגר סביב השיכון החדש. אחרי יומיים של משטר זה, נכנעו התושבים. הם ביקשו מן המשטרה שביית נשק, כדי שיוכלו לעזוב את המקום. הם לא ישארו בחלואן המסונפת, הם יחזרו לדמיאט. אך בני חלואן לא הסכימו - האנשים שהעליבו אותם ישלמו בדמם.

נקמתנו תשיגם. מכונית משא הובאה למקום, בליווי המשטרה, שתי משות העמיסו את חפציהן ויצאו לדרך. ששה ק"מ מחוץ לחלואן, ניתכה עליהם אש תופת; שוטרים התהפפה, שמונה נוסעיה נהרגו ע"י האורבים. רק שני השוטרים שליוו את המכונית, לא נפגעו. למחרת, הובאה רכבת מיוחדת לחלואן, ולמעלה ממאה שוטרים מווינים העלו את הפועלים ומשפחותיהם (600 איש). אך בזה לא נגמרה העניין.

אתם רק גרמתם לעצמכם ולנו טרחה נוספת. אמרו בני חלואן למשטרה. "כי האנשים האלה לא ישארו בתיים. אנו נעקוב אחריהם, נקמתנו תשיגם בכל מקום."

וארבע הכוסות של פסח

הלוחמים בחפירות

יומן המלחמה (157 ע') — אנרי ברי... ביס — ספריית פועלים (300 פרומה)

אני ברביס היה בן 41, עתונאי פרי... סאי ומחברם של חצי תריסר ספרים כשי...

המתעב את המלחמה. האש המשתוללת מתוארת בעשרות... המכתבים, שברביס שיגר לאשתו, במשך...

אולם בשעת הקרב הופך ברביס חיל... מצטיין, הזוכה באות כבוד, המוכר בפיקר...

אך אין הוא אדיש לגוויות הברבים... מרוסקות אברים, לשלדי אויבים כבליי...

הלוחמים במחתרת

התקפת משטרת רמת גן (94 ע') — יעקב חורגין — ספריית המוד (250 פרומה)

הארגון הצבאי הלאומי היה זקוק לבי... שק. במשטרת רמת גן נמצא נשק למכביד...

מפקד המבצעים הארצי והברי חטיבת... התכנון של המחתרת מכינים את מבצע...

תוך דקות משתלטים ה"חיללים" אנשי... המחתרת המחופשים על חדר הנשק, מרי...

הלוחמים בקברות

מקרב (46 ע') — אליעזר קליר — הוצאת החבר

דוד קליר היה חייל ח"ש, 22, שנפל... בקרב המכריע על הדרך לירושלים, ב-

אבי דוד, אליעזר, מביע בתשעה עשר... שירים קצרים, אך מועזים בשחור קדרו...

את בנייה במלחמת העצמאות: אנתנו... ראשונים למערכת הדם, / שנתנו חייהם.

במלים פשוטות, בשורות לא מהוקצ... עות, אומר אליעזר קליר את אמרי אבנו:

ואל אשר אנך — אליה, / ובאשר —... אעמודה — גוף, / כל רוחשי לבבי —

עדיך, / וכל אמרי פי — עליך, / יומי... ירקום פניך, / לילי יארוג צלמך, /

ארצות הברית

מיקאדו אתמול, נשיא מחר

קל כלשהו בושינגטון לדרישותיו. אולם זו... רק אשליה עצמית. לא מקטרת-אטלי הבעירה...

המציא השנוא. סיבה שניה, משכונת עוד יותר, היא... שנאתו האישית של טרומן. מאז מינה רוז...

הרי טרומן לאז דת המדינה... לפגוש את הגנרל בתחום שלטונו. ובעוד...

שהנשיא הסתיר לשוא את רוגונו הגובר... תולך, השמיץ הגנרל מדי פעם הודעות...

פוליטיות מרחיקות-לכת, מבלי להתיעץ עם... הנשיא ושריו, ובנגוד לדעתם הגלויה.

טרומן, האיש הקטן על הכסא הגדול, הוכיח... לא פעם שהוא יודע לבצע את...

רצונו בכוח, לשבר אלילים גדולים ממנו... למראית עין, בכל זאת נראה, שהפעם לא...

קבע את רצונו הפרטי. מאקארטור סולק... מבית-המקדש מפני שדתו סתרה את דת...

המדינה — הת שביאה הוא ג'ורג' מרשל... ותלמידו דויט אייזנהאואר.

4 כפול 5. ארבעה אנשים במארים... בשמי הצבא האמריקאי, ארבעתם גנרלים...

בעלי הדרגה הגבוהה ביותר, בין 4 אלה... נמצא מאקארטור, השני לפי הוותק, בב...

דירות מזהירה. אין לו מורה, אין לו... תלמיד. חסר לו מאז הכשרון לקרב אליו...

אנשים מוכשרים, לתת להם אפשרות להת... פתח באופן חפשי, ואילו כל 3 האחרים...

לם מרשל, בן ה-71, השנוא פרסומת ר... נחבא אל הכלים, אינו ידוע כמעט מהזק...

הסכסוך הגדול בין מרשל ומאקאר... תור התחיל מיד כשהשנים נגשו בתפקי...

הבטן רכה. מאז חדלו גרמניה וי... פאן להיות אויבי אמריקה, פינו את מקר...

הישן בין ה"פנטגון", הבנין בעל 5 הצ'... לעות, בו שוכן משרד הבטחון בושינגטון,

שני הצדדים מאמינים, כי המלחמה ה... עולמית השלישית היא בלתי-נמנעת, כי על...

הוא אירופה. שם יש לאמריקה שותפים... הזקים ביותר, שם אפשר לגייס צבא מקר...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

ארפור, שם ישנן תעשיות העצומות, שז'... פילתן לידי הרוסים השנה את מאזן-ה...

חיים ו-1000 דולר

ככל שהלכו הרוחות והתחממו בישיבות הכנסת האחרונות. בהן אושר, סופית, חוק הבחירות, הלך ח"כ חירות, ד"ר יוחנן באר, והתקרה. לפני שחיתר, לאחרונה, על רשות הזיכור וחסך בכך שעות ישיבה מספר, העיר בידידות רבה, לעבר מושבי מק"י, בקצה האולם: "אינני מאחל לחבר הכנסת ויילנר אף קול אחד, אבל אני אלחם על כך שיהיה לו חופש לרכוש קולות."

מחמאות מסוג אחר חילק סגן יושב ראש הכנסת, הד"ר יוסף בורג, רחב הגרם ויציב הקומה, כאשר יצא לענות למפ"ם שיוצגת על ידי אליעזר פרמיני גר הגבוה בין הח"כים. תוך שפתח במסע סתירה על טענות מפ"ם, קבע: "איני יכול להתחרות בגובה של החבר פרמינגר."

תמציתי ביותר היה הלל קוק, ח"כ חירות, שפרש מסיעתו ושהחליט לא להעמיד את עצמו לבחירות לכנסת השנייה. כאשר קריאות ביניים היוורות ונשנות מצעו ממנו לפתח את תביעתו להקמת שני בתי מחוקקים בישראל, הרתיע את משקפיו ולאט, להנאתם הכללית של העתונאים והאורחים ביציעים, לתוך הרמקול: "שמעתי אתכם בסבלנות במשך שנתיים, תשמעו אותי כמה דקות."

כאשר יוסף שפרינצאק, יו"ר הכנסת היוצאת, קיבל לביקור את הלורד הרברט סמואל, הפתיעו, הנציב הראי שון ליהודה בדאגתו לכנסת השנייה. בשם יהודי אנגליה הבטיח הלורד תשורה לבניינה הקרוב של הכנסת: פסל בדמות מגורת המדינה.

ביום הולדתו השבעים וחמש של סמיפן וייז, מנהיג ציוני ארה"ב, שפ"ס טר לפני שנתיים, הוענק לאבא אבן, שגריר ישראל בושינגטון, פרס על שם וייז, עבור, השגים מיוחדים למדינת ישראל: ספר תורה וציק על אלף דולר.

ד"ר זאב פון ווייזל חזר והוכיח עצמו מהיר תשובה. כשנשאל בהופעה ציבורית על גובה משכורתו בשירות הריגול האמריקאי, אותו הוא משרת כעורך המערב, השיב: שבע לירות ישראליות. ההסבר: דמי החתימה של שגרירות ארה"ב בתל-אביב על שני ספסי המערב, לשנה.

לרגל תפקידו, כראש העיר הגדולה בארץ, היה ישראל רוקח יכול לחזור ולהעלות זכרונות נעורים: כאשר נאלץ להרבות בשימוש הפעמון, שליד שולחנו, להשתקת חברי מועצת העירייה, העיר: "זה מזכיר לי את הפעמונים בהרי שווייץ, כאשר למדתי שם בטכניון."

ד"ר חיים שיבא, מנהל משרד הביטחון, הצטער צער רב, עם יום הבריאות העולמי נאלץ לדרוש מכל תושבי ישראל להקפיד על הנקיון, דבר שעמד בניגוד להבטחת רבם של חסידים, שהסביר לאחד מחסידיו, ששפך דלי מי שופכין מחלון ביתו לרחוב מרכזי בירושלם ונקנס על כך: "התנחם, אנו בגלות. אבל — כאשר תהיה לנו מדינה משלנו, תוכל לשפוך מי שופכין לרחוב כאחת נפשך."

רב סודומון, מנהלו הכללי של משרד המשטרה, העמל בכל יכולתו לשפר את רמתם של בתי הסוהר במדינה, להופכם במידת האפשר, למוסדות חינוך מחדש לאי סדרים, החליט לצאת לסיור לימודים באירופה, על מנת לנסות, בשווייץ, לממש את תכניותיו. המטרה הראשונה: בתי הסוהר בטקנידינביה, המהחיים, למעשה, מוסדות חינוך.

שעה ששרת העבודה, גולדה מאיר, סוף, הגיעה לארגנטינה, יצאה אשת הנשיא, אווה פירון, בהצעה להוביל על חשבונה כמיות ניכרות של מזון, שאיגוד בתי הכניסות היהודיים בבואנוס איירס אסף למען העולים, לישראל. אחר הרהרה בהצעתו של אורח אמריקאי, ברנרד פרנק, להזמינה לארה"ב, כאורחת הבית הלבן, לאפשר לה להציג את בגדיה הפריסאיים לפני קהל נשי אמריקה, להתנשק עם גדולי המדינה

חידון השמות (תלוש)

שם השולח

כתובתו

בהג ההרות
עשנו כנהוג תוצרת
דוּבֶק

בנינו בנקות
וקרדי אביב
בנק העולמי
ללקוחותינו
עובדנו וידידינו
את הנה אביב
המישמה לבנות
פסח - תשי"א
בנק-לוי-בנד

ט.ו.א.
לאמריקה
מטוסים משובחים בעלי 4 מנועים, ציוד אמריקאי מנוסה. פנה אל סוכן הנסיעה שלך או טלפן
ט.ו.א. תל-אביב
פ ר י ז
רומא
הנך יכול לסמוך על
TWA
TRANS WORLD AIRLINE
ארה"ב ארופה אמריקה אסיה

אנגלית
בבית הספר "קדימה"
רחוב בני-יהודה 74 תל-אביב
נפתחים קורסים חדשים למתחילים מתקדמים ולמשתלמים
בהדרכת מורים מדופלמים ומנוסים
פרטים והרשמה: מ"9-12 בצהריים 8-4 בערב (פרט ליום ששי)

בתי הקיינוע בתל-אביב
אוריון: "חלום ליל קיץ."
אסתר: "החוטאת" שבוע שני.
מגדלור: "סינדרלה". שבוע שישי
אופיר: "אשת חטאים". עם לנה טורנר.

לך את עמי...

כבימי משה ופרעה בוקעת ועולה השתא הקריאה, שלח את עמי" תמשך תהליך קבוצם של סורי האומה במדינת ישראל.
למשימה הגדולה של קליטת העליה תורם גם הבנק את תרומתו בהרחיבו את שרותיו למרכזי העולים החדשים.

בנק אנגלו-פלשתינה בע"מ

בהוליבוד

ניקאאוט מסי 1

ההליבוד היא, אולי, העיר אכולת-ההתס בימים ביותר בעולם כולו. מחלת-נפש מס. 1: תסביך הנתיחות; האם תהיה נחיתה בהכנסות הקופה בשנה הקרובה?

אולם התסביך הפך בעת האחרונה ה"קפת עצבים גלויה והיסטרית. הסיבה: כוחה העולה מיום ליום של הטלוויזיה בארצות הברית. 107 התחנות במדינה ה"דעו על עליה גדולה במחזור העסקים שלהן לגבי השנה הקודמת. והפסדים של כל התחנות גם יחד היו 8 מיליונים דולר ל"אר 1950, לעומת 25 מיליון ב"1949. הוכחה חותכת שההשקעה בטלוויזיה עומ' דת לשאת פרי, אולי כבר בשנה הנוכחית. אמונת המפרסמים והמאזינים בטלוויזיה גד' לה והולכת מיום ליום.

כדי לקדם את פני הרעה, אין הוליבוד מרשה לתחנות הטלוויזיה לשרד סרטים (התחנות משדרות רק סרטים שחברות ע"צ מאיות קטנות משכירות להן). ואינה מרשה לשחקן, הקשור בחוזה לחברת סרטים, להופיע בטלוויזיה. והאמצעי האחרון חב' רות הסרטים הגדולה הגישו בקשות לה' קים רשתות טלוויזיה משלהן כדי להכנס לשוק בעצמן.

הסמכות המאשרת את הבקשות הודיעה בשבוע שעבר לחברות הסרטים: "אם לא תרשו לשחקנים ההוליבודיים שלכם לה"י פיע בתכניות טלוויזיה של התחנות הק"י מות, לא נאשר את בקשותיכם לתחנות חדשות.

ההליבוד נדהמה. כנגד ניקאאוט מספר אחד של הטלוויזיה, השמיעה לעת עתה רק טרוניות כעוסות וחרישיות על "פגיעה בחופש התחרות המסחרית".

בינתיים מתרבים והולכים הסרטים הה"י ליבודיים על הטלוויזיה (ראה תכלת השמים, בעמוד זה).

סרטים

תכלת השמים

תכלת השמים הוא מעשה בוזג גרייבל רדיו, הנופכים לוכבי-טלוויזיה (בטי גרייבל ודן דיילי); על רצונם העז לזכות בפרי בטן, על נסיונותיהם להשיג ילד בשוק הלבן והשחור ועל הצלחתם, בסופו של דבר, בזכייה בחינוקת משני מקורות אלה בתוספת ילד טבעי, מרחמה של אמא' גרייבל.

החלק האחר של הסרט, המוסיקאלי, עושה רושם של אמץ הוליבודי מתוכנן להשמיץ את תכניות הטלוויזיה. לצופה נ"ר נתות ביד רחבה דוגמאות מתכניות הטל' ויזיה המוגשות כביכול על ידי שני הכ"ר כבים. זה זמן רב שלא נרא' על הבד קטע-ירביו חסרי תוכן אי-מלודיים ומשעממים כל כך. האמת היא, שחלק ניכר מתכניות הטלוויזיה בארצות הברית עומד על רמה גבוהה למדי, ואם אין הן עדיין משודרות בצבעים (כמו תכלת השמים), הן בהרבה יותר טובות מכפי שמתאר אותן הסרט.

תכלת השמים הוא, אפוא, קומדיה מוסיקלית ללא מוסיקה טובה וללא קומדיה. אפילו שחקן קומי כדוד (בצלע אדם נב' ראה) ויין אינו יורה אלא לעורר רחמים וחיוך אירוני, כאשר מטילים עליו לבצע שיח כזה (עם גיין וויאט).

ויאט (בדברה על גרייבל ודיילי, שהו' דיעו עתה שהם עומדים להיות הורים כע' בור חדשים מספר): הנח להם, אינך רואה שהם רוצים להיות לבדם?

ויין: אם מה שאמרנו — נכון, הרי שכבר היו לבדם.

נשואיה להארי (מנגינת החצוצרה בשירת חייו) גיימס, להביא לעולם תינוקת. כע' כור שנה חורה על המבצע: תינוקת ג"ר ספר.

גרייבל מפורסמת בעיקר כבעלת גיורה, רקדנית וזמרת (כשרון: בינוני). אבל לפ' חות איש אחד בהוליבוד חשב שיש לה כח משחקי זרמתי: פרסטון סטורגיס. היא הופיעה בסרטו הטלנוויזיית הנועות. המסקנה: יש לה כשרון-מה ואולי כש' רון של ממש, אבל עדיין לא ניתן לה להוכיח זאת.

רוברט טיילור, פולה ריימונד ("בנים חורגים למוולדת") לפני כן

בנים חורגים לאולדת

הפעם הקרבנות הם האינדיאנים, והמ' דכא — הפרא הלבן, כובש שממות המערב. יש דמיון בין הסרט הזה לברות אחים, שהו' צג לפני זמן קצר (העולם הזה 696). אולם בעוד שב"רות אחים הביא אל הבד עלילה מענינת וטריה, הרי בנים חורגים למוולדת אינו חורג מן העלילה השגרתית של סרטי המערב הפרוע, בתוספת גיבור אינדיאני וסוף עצוב.

האינדיאני, שרורבט טיילור נסה לעצב את דמותו, הוא דמות רומנטית, שאין לה אחיה במציאות: הוא מלא אהבה לאחיו הלבנים, ומדליח כבוד של הקונגרס דבוקה לחזוה. כאשר חזר הביתה (לאחר שרות מפואר במלחמת האזרחים), כדי לגדל בקר על שדות המרעה המשפחתיים, נתקל בעורך דין משופם ומונוול (לואי קאלהרן), המפתה מגדלי צאן להרביץ את עדריהם על אותה קרקע. עורכת דין חמודה (פולה ריימונד) משתדלת, לשוא, לפשר בין שני הצדדים, לשוא, כי בסרט כזה שפיקוח הדמים היא חיונית, אכן, הבמאי אנתוני מאן הצליח להביא אל הבד כמה תמונות נהדרות של קרב פנים אל פנים, המכיל זריקת מקלות דינאמיט, כתחליף לרימוני יד.

את הסדר הסופי, רגעים מספר לפני המלה "סוף", משלימים פרש' המדינה, במהומה מוצא טיילור מות מפואר.

בירה הדבשי

ירחי דבש שמשו מקור לאכזב לק"י מדיות רבות. אבל לא ירח הדבש של גראנט גיורדאן (פרד מקמארי) וקייטי ארמסט' רונג (קלוד קולבר), הבמאי התכוון לק"י מדיה, אבל התוצאה מעציבה.

ירח הדבש של הזוג הזה שונה מן המקובל אפילו בקומדיות זולות: לכלה שלושה ילדים מנשואיה הראשונים. אמנם הדודה ג"ו, שהתחביה להשגיח עליהם במ' שך העדר האם והאב החדש, שיברה את רגלה ברגע האחרון ולהורים אין ברירה, אלא לקחת עמם את שלושה הפרחחים ל"י רח הדבש. תסבוכת נסופת נגרמת עם הו' פעת חברת קייטי, המחליטה להפריד בינה לבין בעלה.

אחר סיבוכים רבים, לגמרי לא מבדחים, מלקה גראנט את שלושת ילדי החורגים, מסתלק בכעס.

הסוף הוא, כמובן מתוק. הזוג המאושר לא נפרד, הילדים מתחילים למצוא נקודות טובות באביהם החורג. קשה יותר למצוא מעלות טובות בסרט.

בטי גרייבל, דן דיילי ("תכלת השמים") אחרי כן

ולנהיג אבני פינה לבניינים ציבוריים. בני' תיים פתחה, כדרכה, במסע תעמולה אישי לבחירתה לסגן נשיא ארגונטונה ויושב ראש הסנט בכברואר 1952.

אמן שהחליט לחזור ולהופיע בישראל הוא ל"וא פולר, זמר הבמה. הוציאה וידי' של ל"ה ל"ו, העומד לבקר בארץ בשלישית, להנאת קהל המעריצים הגדול שרכש לעצמו בשני ביקוריו הקודמים, ולהנאת קופתו של התיאטרון העירי, שלקחו תחת חסותו.

ויליאם (הקומדיה האנטי-סאט' סאט' ויין) הסופר וכותב המחזות האמריקאי ארמני בן ה"22 נהג כאחת מדמויות סיפו' ריו: שנתיים לאחר שהתגרש מאשתו, קארול ספיוארט מרקום, בת ה"26, שהיה נשוי לה שש שנים, שינה, יחד עמה, את דעתו הראשונה, חזר ונישא לה בשנית.

מצביאים 3000 דולר

כאשר שלטונות בלגיה שחררו את הלוויטננט גנרל אלכסנדר פון פלקי' נהאוזן מכלאו, שש שנים לפני תום תקופת מאסרו (שנים עשרה שנות עבודת פרך), בה זכה על פסעי מלחמה שבוצעו בבלגיה, בעת שהיה מושהה הצבאי בימי הכיבוש הגרמני, לא נהג בן ה"22 בתבונה מיוחדת: אי לגבול הגרמני, כי "עלי לחזור לידידי וכלבי, המתכים לי ב"ודאות", ורשם בספר האורחים שבתחנת הגבול, בהסתמכו על דברי מצביאי רומי: "בלגיה, כפויית הטובה, (פלקנהאוזן טען במשפטו שניסה לעזור לבלגיה בימי שעבודה) גם בעצמותי לא תזכ"י השיב העתון הבלגי לא מאטין: "לא רצינו את עורך, מה נעשה עם עצמור תיך?"

אחר מותו של המרשל הפיני קרל פון מנרהיים, שלהם 3 פעמים נגד ברית המועצות, עומדים להופיע ספרי זכרונותיו. צימוק הזכרונות: גילויים מאחורי הקלעים על הסכם מולוטוב-ריבטרופ באוגוסט 1939, שהחיש את התפרצות מלחמת העולם השנייה.

אחר חיפוש נרחב, נתגלתה במלבורן, אוסטרליה, חרבו משובצת היהלומים של יואכים פון ריבנטרופ, של שהיה שר החוץ הנאצי בתקופת הזוהר של השלטון היטלר. החרב הוצגה בתערוכה נידת, נגנבה משם, הוחזרה בדרך עקיפה: הונחה מתחת לגדר שיחים של תחנת מטסרה מלבורנייה.

אחד שדוגלם מקארטר, הודח מפיקודו (ראה חכל העולם), הובטחה לו משכורתו בצבא הקבע של ארה"ב, בהתאם לדרגת מצביא נושא חמשה כוכבים — 1876 דולר. מייד נודדו חברות מסחריות אמריקאיות והציעו לו סיפור רמת חייו: חברת רמינגטון-דונג, מייצרת מכונות הכ' תיבה המפורסמות, הציעה לו "משרה מיוחדת" בתשלום מאה אלף דולר לשנה. אך חברת סרטים הוליבודית עלתה על כולן: הבטיחה משכורת של 3000 דולר לשבוע תמורת הופעת הגנרל בסרט, שזמן עלילתו מלחמת העולם השנייה, והמתאר את גורלו של קצין צבא ארה"ב, שהחלטותיו הפיקודיות מוגבלות על-ידי הוראות מושיני גטון.

קנדי אחד, דוד מקלירן, היה מודאג: השתתפותו הרבה של הארי ס. טרומן, בטכסים גולה שעות עבודה יקרות מנשיא ארה"ב, הילכך הציע להמליך מלך על האמריקאים, שיתפנה לעיסוקים שבטקס ויאפשר בכך לראש הממשלה להתמסר לתפקידיו הממשיים. המועמדים: כיוון ש"ז'ר' הש"שי חולני ועסוק, מן הראוי היה להמליך את הדוכס מדינרדור.

למשל, אך באם האמריקאים עדיין אטי' בריטיים כבשנת המהפכה, 1776, אפשר להמליך את דוגלם מק ארתור, הפגוי עתה, ולהכריז על בנו ארתור כירש העצר.

המחסור בציוד העיק על צה"ל: שבו' עיים לאחר שסייע בהוצאת גויות חללי אלחמה, עדיין היה סגן אדוף שאול רמת, קצין המטכ"ל לענייני ועדות שביטחון הנשק, מהלך במכנסים מוכתמים דם.

הקפטן רוי פאראן, איש צבא בריטי, שהושאל למשטרת ארץ ישראל ונחשד ברצח צעיר לח"י, החליט להפוך סופר: אחר הצלחה רבה לספרו הראשון, "פגיון בעל כנפיים", הודיע על הדפתו הקרובה של ספרו השני: "רדיפה בגינגל", שתוכנו הרפתקאות באפריקה המזרחית.

סגן נשיא ארה"ב, אלבן ברקלי, לא שבע נחת אנשי השירות החשאי, שהיו את חוליית שומרי ראשו, עקבו אחריו מקרבה יתרה. סגן הנשיא לא רצה לה"י גיש בשמירה המעולה על חייו, שהרי "אני ליקח את אשתי לכל מקום שאני הולך ובחייכם, היא שומרת עלי במדה מספקת."

10

6

1

11

2

12

חידון השמות

בשמוע אדם שמו של סדר, שיר, סרט, נוצרת בראשו תמונה מסוימת. בעמוד זה צייר דוש את התמונות שהזכירתי שמותיהם של 5 סרטים, 5 שירים וצדדים ידועים, 4 ספרים עבריים או מתורגמים לעברית.

אם תזהח את כל השמות, צרוך אותם ברשימה, ושלה אותה יחד עם התלוש בעמוד 14 עד יום 5.5.51 למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, רח' לילינבלום 12, תל-אביב. רשום על המעטפת: "חידון השמות". בין בעלי הפתרונות ותכונים יוגרלו כרטיס טיסה לאילת ר"5 ספרים.

3

13

8

4

14

9

5